

Ave María

FEBRUARY, 1942

LEMONT, ILL.

LETNIK 34

AVE MARIA

Published by

**THE SLOVENE FRANCISCAN FATHERS,
LEMONT, ILLINOIS**

in the interest of the Franciscan Commissariat of the Holy Cross.

Subscription Price: \$2.50 per annum. — Naročnina: \$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00.

Editors:	AVE MARIA	Managers:
Rev. Alexander Urankar Rev. Aloysius Madic	P. O. Box 608, Lemont, Illinois Telephone: Lemont 494	Rev. Bono Borgola Bro. Robert Kochevar

---

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sveto mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Illinois

AVE MARIA

Februar, 1942—

—Letnik XXXIV

KOLENDAR ZA MESEC FEBRUAR

1	Nedelja	Sv. Ignacij
2	Ponedeljek	Svečnica
3	Torek	Sv. Blaž
4	Sreda	Sv. Andrej Korzinski
5	Četrtek	Sv. Agata
6	Petek	Sv. Titus in sv. Doroteja
7	Sobota	Sv. Romuald
8	Nedelja	Sv. John iz Mate
9	Ponedeljek	Sv. Ciril iz Aleksandrije
10	Torek	Sv. Školastika
11	Sreda	Sv. Marija Lurška
12	Četrtek	Sedem sv. Ustanoviteljev
13	Petek	Sv. Katarina Ricci
14	Sobota	Sv. Valentin
15	Nedelja	Sv. Favstina in Jovita
16	Ponedeljek	Sv. Julijana
17	Torek	Sv. Flavijan
18	Sreda	Pepelnica
19	Četrtek	Sv. Konrad
20	Petek	Sv. Severijan
21	Sobota	Sv. Elevterij
22	Nedelja	Stol sv. Petra v Antijohiji
23	Ponedeljek	Sv. Peter Damijan
24	Torek	Sv. Matija
25	Sreda	Sv. Tarazij
26	Četrtek	Sv. Marjeta
27	Petek	Sv. Gabrijel
28	Sobota	Sv. Roman

Ta mesec je katoliškemu tisku posvečen. Posvečen po namenu Cerkve, da bi se naš katoliški svet poprijel misli, da spada v Jezusov evangelij dandanes tudi pero in tiskana črka. Zatorej glejmo, da kedaj ne bomo tudi odgovora dali za besedo tiska, ki je nismo hiteli pospeševati. Plačajmo ta mesec svojo naročnino na vse liste.

Na "Ave Mario"

P. O. Box 608,
Lemont, Ill.

Na "Novi Svet"
in

"Am. Slovenec"
1849 W. Cermak
Rd., Chicago, Ill.
Na "A. Domovino"
6117 St. Clair ave.
Cleveland, O.

NADALJEVANJE PRIDIGE O FACONETELNIH

Pridiga Svetokriškega l. 1679.

ZATOREJ, vi žene, aku hočete enu dobro lejtú imeti, le-ta faconetel hranite inu dobru premislite Livijo cesarico ter ne pošilajte špeglat za vašem možam, ne odgovarjajte njemu; kadar on pravi "ja", vi ne recite "ne", de vam se ne bo godilu kakor uni ženi, katera je imela en taku dolh jezik, de vselej je hotla možu udo-bit. En dan mož prnese damu 12 družgu (drozgov) ter ženi reče, de ima taiste h kosilu pripraviti. Ona jih vzame inu gleda ter pravi: "Nejso družgi, temuč so kusi (kosi)." Mož pravi: "Si slepa, de ne vidiš in ne poznaš kuse od družga?" Ona pravi: "Menem, de ti si ob noril, kir praviš, de so kusi." Mož pravi: "Bodjo kusi ali družgi, gledaj, de jih ti dobru spečeš, "inu se proč pobere, de bi uržoh ne imel, se ž njo preperat. Sedeta k mizi, začneta te tice jejsti. Ona vseskuzi je djala: "Ah, koku dobru so pečeni ti kusi! Gvišnu so debeli inu dobri ti kusi," in taku dalje. Mož k nji pravi: "Bodite uže družgi ali kusi, jej inu molči!" Ona pak: "Zakaj bom molčala? Ja, ja, ja, de su kusi!" Takrat mož: "Jest bom sturil tebi molčati!" ter jo dobru oklofeta ter se s hiše pobere. — Drugu lejtú na taisti dan se spomne žena na kuse ter pravi k možu: "Spumniš, kaj si bil meni lani na našni dan sturil zavolo unih kusu, kate-re se djal, de so družgi?" Supet se začneta preperat inu spet jo še ble oklofeta. Ona začne šrajat (kričati) na vus

glas. En šušter, kateri blizi je čtacuno imel, teče v hišo gledat, kaj ta šraj pomeni. Zastopi od gospuda, kaj se je zgodilo ter gre nazaj v štacuno. Začne svoji ženi pravit, kaj se je zgodilo. Ona pravi, de taista gospa ima prav, on pak je djal, de ne. Se začneta kregat inu preperat, dokler on se je bil razjezil, popade za šobo ter ženo začne ometat in goslat (pretepati). Ljudje, ki so mimu šli inu so ta boj vidili, vprašajo, zakaj le-tu gre. Zastopijo uržoh, se rezglasi po mejsti; žene so ženam prov dale, možje so djali, de nimajo prov. Povsod se vzdigne kreh inu boj. — Oh preproste žene, de za enu neč sebe v zamero per možu pripravijo! Ah, gledajte na ta faconetel inu storite kakor Livija, katera nihdar svojmu cesarju se nej zuper postavila.

Inu de bi si lih mož preprost bil, ste dolžne ga zanašat, kar nerveč vam je mogoče, zakaj de bi si lih hotele se jeziti, kregat inu ga fržmagovati, vender vam ne bo neč pomagalu, kakor h zadnemu je spoznala una žena, od katere sem bral, de je imela eniga preprostiga inu malovredniga moža. Ona je mogla vse opraviti, on pak nej bil za drugo, ampak za jejsti inu za spati. Zatorej žena večkrat ga je kregala inu tepla. En dan ona je imela s hiše pojti. Prporoči mužu pišata, de bi kej jastrob jih ne snedel. On jih je varval en čas, ali k zadnemu zaspi v eni sencu. V tem prleti jastrob inu enu odnese. Žena pride damu, zamerka, de enu manka, moža kliče inu išče, ga najde v sencu, popade eno palco inu ga dobru otepe inu omlati. Drugi dan supet gre z duma, možu prporoči pišata inu mu prepovej, de nima z lonca jejsti, kateri je na polici stal, rekoč, de je strup noter. Ali nej bil strup, ampak med, zakaj ona je rada

med jejdlja. Ta seromaški mož se je bal, de bi spet kateru ne zgubil, gre inu vse na eno špago prveže ter jih pusti. Prleti jastrob, zgrabi enu inu vse vkupaj proč nese. Sromak se prestraši ter misli: Če žena zavolo eniga samiga je mene taku neusmilenu stepla, zdaj me bo celu ubila." Caga ter misli: "Bulši je, de sam si bom zaudal, kakor de bi ona mene ubila." Vzame ta prepovedani lonc ter začne vun jejsti, dokler je bilu kaj notri, inu pravi: "Zda zdaj bo mene konec," ter se položi na postelo, rekoč: "Vsej bom na moji posteli umrl." Natu pride žena damu, gleda po pišatah, jih ne vidi; ni moža, gre v hišo; ga najde raztegniniga v posteli; ga vpraša po pišatah. On vse povej, koku se je ž nimi godilu. Kadar žena zastopi, de jastrob je vse pišata odnesel, popade eno debelo palco ter k njemu pravi: "Ah, leni tat, z le-to bom tebe mlatila, dokler te bom ubila." Ta bore mož začne vpiti: "Nehaj, nehaj, žena, zakaj zdaj zdaj bom umrl, dokler sem ves strup z lonca snedel." Takrat ona reče: "Zdaj videm, da zabstojn je ženi glavo rezbijat, kadar mož neče dobriga sturiti. Neč ne pomaga, ampak ta luba potrpežljivost," katero Livija je s svojim možam imela. Zatoraj, žene, vzemite le-ta facontel, premislite ga dobru ter enu srečnu lejtju bote imele, če bote vdu spumnile, de nejste v Indijah, kir je navada, de mož inu žena, kadar vkup prideta, se skušata, kdu je močnejši, inu če žena moža premaga, taku ona hlače nosi ter mož ženi more pokoren biti, temuč de ste v taisti deželi, kir mož je glava žene.

Zdaj tudi vi možje vzemite vaš facontel ter premislite pamet, lubezen inu potrpežljivost, katero Sokrates je imel s svojo hudobno ženo Ksantipo, desilih

nej slišal, kaj sv. Paulus je zapovedal možom: Možje, lubite svoje žene, kakor je Krustus lubil Cerkev. Če vi možje bote pamet nucali kakor Sokrates, de z ženo ne bote mir prelomili, desilih (čeprav) žene vam bodo uržoh dale, skuzi vašo potrpežljivost bote ženo potolažili inu mir v hiši imeli inu z mirom vse sreče.

Ali slišim, de uni mož pravi: Pater, jaz bi hotel iz srca rad, de bi mej nama mir bil; jest nikuli prložnosti ne dam kregu, ali ona je huda kakor ogen, obena rejč nej po nje misli, vse hoče po svoji glavi... Zatorej jaz tebi šenkam ta faconetel, na katerem je Sokrates, kateri je imel Ksantipo stokrat hujši, kakor je tvoja, vender je taiste hudobnost potrpežlivu zanašal. Če tudi ti boš sturil kakor Sokrates, gvišnu de ne bo tulikajn krega mej vama. Inu če nejsti hotel potrpejti, bi ne bil imel žene vzeti, zakaj si dobru vejdil, de ta, kateri ženo vzame, en velik križ na ramo si založi. Tympius je to zapisanu pustil. Ti si dobru tudi vejdil poprej, de vsi možje iščejo eno ženo brez vsiga tadla inu nevder obeden taiste ne more najti, kakor je djal enkrat vicekralj neapolitanski enimu možu, kateri sedem žen je bil poročil ter vse je bil zapustil, inu le-ta tožba je bila pred vicekralja prešla. Pokliče tiga človeka k sebi, ga vpraša, aku je rejs, de tulikajn žen ima. Odgovori, de je rejs. Vicekralj ga zečne sfarit (svariti), de on, kršenik, se je podstopil Mohametovo vero v kršanstvu prpelat. On odgovori: "Jest sem iskal inu želim eno dobro inu brez tadla ženo, ali še obene nejsem našel. Ta prva je bila Španigarca, katera nuč inu dan nej hotela drugiga delat, ampak cukor jejsti; inu kadar bi bil dolgu ž njo, vse gladku bi bila mena sa cukru zajejdlja.

Ta druga je bila Nemškuta, ena velika pijanka. Ta tretja ena Benečanka, katera je bila meni sturila taku dolge roge, de nejem mogel skuzi obene vrata. Ta četrta je bila ena Florentinarca, katera taku malu je kuhala, de skorej od lakote bi bil umrl. Ta peta je bila ena Majlendarca, taku ofertna, de bi bila mene na petlersko palco pripravila. Ta šesta je bila ena Rimlerca, katera šest mil dolh jezik je imela inu vselej ona je hotela reč Amen. Ta sedma je le-ta Neapolitanarca, per kateri sem malu časa, zatorej še na vem nje trmo." Vicekralj takrat k njemu reče: "Moj člove, ti zabstojn na zemli ženo brez tadla iščeš, zakaj same tri žene na zemli brez tadla so se našle: ta prva je utonila, ta druga se je zgubila, de obeden ne vej, kej je, ta tretja je šla v nebesa inu neče nazaj priti; zatorej hočem tebe v nebesa poslati, doklr na zemli nej upanja, ene brez tadla najti." Mu zapovej glavno odsekat ter v tej viži ga na uni svejt pošle iskat ženo. Koku ti mož hočeš, de bi tvoja žena brez tadla bila, dokler na zemli takošne se ne najde? Bodi kakor Sokrates ter zanašaj tvoje žene tadam! Inu le-tu imaš sturiti, pravi sv. Peter, zakaj žena je ena slaba posodica. Inu nikar za vsaku malu, kar vam žena zuper reče, ne togotite se inu ž njo ne preperajte se, zakaj vam nej nobena čast, tmuč špot.

Nucajt vi pamet, če žena pameti nime ter ne bodite taku nori inu nagli kakor uni mož, kateri je bil svojo ženo pelal prangat (sprehajati se) na en travnik, kateri malu časa poprej je bil pokošen. Ta sruta nej vejdila, kaj je košna, zakaj vseskuzi je per povštrci inu pred špeglam doma v senci sidela. Ona je zagvišnu menila, de so travo s škarjami postrigli. Mož jo začne z norica-

mi zmerjat, ona nej hotela svoje besede nazaj vzeti. Se začneta za le-tu kregat inu cukat taku dolgu, de mož se je bil taku močnu rezsrdil, de v en globok potok jo je pahnil bil. Inu ta sruta, zakaj nej mogla z besedo, je z roko kazala, de s škarjami inu nikar s koso so travo porezali; inu dokler sruta nej znala plavat, je bila utonila inu dolgu časa je z roko kazala, de so bile škarje. Mož bi bil imel pamet nucat inu takrat molčat inu drugu lejtju ženo poslat, de bi bila ona s škarjami travo porezala, zakaj s pametjo inu kunštjo je treba ženo na pravi pot pripraviti.

S pametjo, kakor je bil sturil oni pametni mož, čegar žena je hotela po vsi sili, de bi tudi on skleda inu lonce pomival inu nikar ona sama. Kadar je mož le-tu nespodobnu pogervajne svoje žene vidil, pravi: "Bodi tedaj! Jest bom en dan pomival, ti ta drugi; inu če bo eden kaj umazaniga pustil, de ta drugi mu žiher taisto posodo na glavi rezbije." Ona rada prvoli. En dan mož pusti en umazan lonc. Žena ga zagleda ter mužu ga na glavi rezbije. Drugi dan mož skrije pod klop en železen možner, ga pokaže ženi ter pravi: Drži glavo, nej ga rezbijem! Se začne jokati inu prosit, de bi ji šenkal inu de hoče vse nje živoče dni sama pomivat. Inu s to kunštjo je bil ženo na pravi pot pripravil.

Taku vi možje imate s pametjo andlat, kadar vidite, de žena kaj norskiga želi ali dela, inu nikar precej s kregam inu bojom, zakaj v tej viži ne bote neč opravli. Kadar hudič je Savla kralja obsedel, včasih ga je tuku močnu martral, de Savl je z zobmi škripal, ujedal inu okuli sebe vse trgal, rezbijal inu šrajal, de ga je bilu po celi gasi slišat. David, kadar je le-tu vidil, precej je

le-tu vidil, precej je svoje citre zgrabil inu začel citrat ter hudič je Savla martrat nehal . . . Zatorej kadar vidite, de hudič začne vašo ženo martrat, takrat vi citrajte, dobre sladke besede dajte nji ter bote vidili, de so bo potolažila... Le-tu je sturil en ajd (pogan) Sokrates, čigar faconetel vam šenkam s temi besedami: Si tu sic (Če bi bil ti tak)! Taku vam oblubem, de bote enu dobru lejtu imeli, zakaj bo G. Bug mej vama.

(Dalje prihodnjič.)

Slovenski pregovori

Komur Bog ni dal razuma, temu ga tudi kovač ne skuje.

Komur je Bog ni sreče dal, tudi kovač mu je ne bo skoval.

Komur Bog pomaga, ta vse premaga.

Komur Bog pomaga, temu pomagajo tudi svetniki.

Komur Bog roko drži, ta izgubljen ni.

Komur Bog, temu i vsi svetci.

Lahko se še nad tebój maščuje in te Bog kaznuje, če druge zasmehuješ.

Ljudski glas — božji glas.

Mi nismo svoji, ampak božji.

Milost je božja mogočnim gospodom izročena.

Mrtve Bog pomiluj, a nas ne zabi!

Na božjo pot — Bogu na pot.

Nad vsako našo stopinjo čuva Bog.

Naj gre božji lon pred nebeški tron.

Najboljša luč je Bog.

Ne po našem hotenju, nego po božjem dopuščanju.

ŠE: "KAJ JE TOREJ S PLESOM?"

NDREJ Tomec piše v Amerikanskem Slovencu med drugim:

“Za katero se bomo odločili, katero bomo za pravo spoznali? Obojega ne moremo ne sprejeti in, ne zavreči. Ako za eno, moramo biti proti drugemu. Ali smo v Ameriki s cerkvijo in duhovniki — za ples ali vsaj ne proti njemu — ali pa smo s cerkvijo in duhovniki v stari domovini . . .”

Za kaj se bomo torej odločili? Skušajmo najprej malo razmisliti!

V Ameriki so bile v marsičem zelo drugačne razmere, drugačne okoliščine nego v starem kraju. Bile so že poprej, preden so se začeli v velikem številu preseljevati sem naši ljudje. Vsaj deloma so ostale tiste drugačne razmere še dolgo potem. V prav veliki meri noter do naših dni.

Že zato so bile razmere v marsičem različne, ker je Amerika skozi stoletja zajemala vase evropske ljudi iz najrazličnejših krajev. Iz srednje Evrope, z zahoda in vzhoda, s severa in juga. Vsaka skupina teh ljudi je že doma živela v zelo različnih okoliščinah. Tudi v pogledu plesa niso vsi imeli enakih — preozko ali preširoko — začrtanih pojmov. Že doma v Evropi niso glede plesa povsod tako mislili ko v naši Sloveniji. Plesi so se v raznih krajih vršili na razne načine, v zelo različnih okoliščinah. Tudi niso ljudje povsod enako sprejemljivi za slabo ali za dobro, kot so pri nas v Sloveniji. Marsikaj je na primer v Italiji nekaj povsem navadnega in brez vsakega spotikljaja, kar bi

slovenskemu človeku vzbudilo prav hude strasti. In tako dalje, in tako dalje. Takih reči ne smemo vsepovsod presojati le po enem kopitu.

Toda ostanimi pri plesu. Približajmo se brez velikih ovinkov kar naravnost — cerkvenemu plesu” . . .

Recimo, da sem jaz bil pred 50 leti angleško govoreč duhovnik in me je škof poslal v neko nastajajočo naselbino, naj organiziram katoliško župnijo. Pridem tja, ničesar skoraj nimam, nikogar skoraj ne poznam. Poprašujem okoli in polagoma zvem, da je moja naloga, organizirati angleško govorečo župnijo, ki ji bodo pripadali zastopniki kakih šest ali sedem narodov. Starejši lomijo angleščino takole za silo, jaz pa znam le angleško. Mladina sicer govori tudi moj jezik, toda med seboj se le slabo pozna. Ne rečem, v šoli so se seznanili, toda kolikor se poznajo med seboj, se pač poznajo kot Amerikanci, ne pa kot — kolikor jih je — katoličani. Ne menijo se dosti za to, katere vere je kdo. Toda tudi mimo tega se v prostem času družijo med seboj največ po narodnosti, ker tako vidijo svoje starše in sploh starejše ljudi. Irec se tišči Irca, Italijan Italijana, Norvežan Norvežana. Seveda velja isto o Slovaki, Slovencih, Hrvatih . . . Vsaka narodnost se je nehote razvila v nekako “kliko”.

Jaz, njihov katoliški župnik od danes naprej, pa znam samo angleško. Kako jih bom spravil skupaj? Dobro, postavil si bom cerkev in jih bom poklical vanjo — pa smo skupaj. Kako krasno je vse to — na papirju! Saj sami veste, ali ne?

Ko bi se vsaj tista cerkev dala postaviti — brez ljudi! Hočem reči, brez denarja, ki naj ga dajo ti ljudje. Toda

tudi če bi mi cerkev škof dal postaviti na svoje stroške, bi ljudje ne rinili vanjo stoprocentno — stoprocentno, ha! — brez vsega nadaljnjega.

Moram se z ljudmi kako seznaniti, brez tega ne bo nič. Ali bom vsakega posebej lovil Bog ve kje, ko — niti govoriti ne morem ž njim? Na vsak način je treba misliti na to, da si sam ustvarim prostor, kjer bom te ljudi lahko srečaval brez velikih zadreg, kot bi jih na primer v — pivnicah. Zlasti moram misliti na to, da pripravim mladini nekak družabni center, kjer se bo shajala in prišla z menoj v stik. Eno je to, da se z mladino lahko pogovorim v jeziku, ki ga razume. Drugo je to, da bo ta mladina nekoč steber moje fare. Tretje — in ne brez najmanjšega pomena — je pa to, da bodo za mladino tudi starši prišli. Morda ne kar brž, počasi bodo kapljali, zdaj eden, zdaj drugi. Saj poznamo starejši rod, kako je počasen, nezaupen, poln predsodkov. Vendar velja: po otrocih dosežeš starše!

Ampak — v cerkvi sami vsega tega ne morem. Treba je imeti prostor, kjer bomo lahko md seboj bolj po domače nego v cerkvi. Potrudil se bom torej, da si postavim dvorano. Če drugače ne gre, bom za začetek imel en sam prostor, ki bo ob svojem času služil za službo božjo, drugače pa za dvorane. Naj še tako tuhtam sem in tja, nič slabega ne morem doslej odkriti v svojem tuhtanju.

Tako smo prišli do dvorane in uspelo mi je, da sem nekaj mladine že spravil skupaj. Postajajo zaupni do mene, čutijo se bolj in bolj doma, pripovedujejo mi o sebi, o svoji starših, o domovini staršev, ki je morda tudi njihova domovina, če so tudi sami prišli čez morje. Smejemo se, igramo se, poskočni

postajajo. Kar zaplesali bi . . . Nekdo prinese harmoniko . . .

Jaz glede plesa — kot angleško govoreč duhovnik — nimam takihkušenj kot sva jih zadnjič obravnavala z Andrejom Tomcem. Tudi moja mladi na tu pred menoj ne pozna zgodovine slovenskih plesov. Recimo, da jih je vsaj polovica, ki so prišli iz takih razmer, kjer ples ni bil in ni veljal za samo po sebi nekaj slabega. Tistim kar brez nadaljnega pomisleka pustim zaplesati in se jim še smejem zraven.

Drugi bodo morda nekoliko v zadregi. Cerkvena dvorana, duhovnik zraven, pa ples! Morebiti so videli nedavno plese po salunih v svoji naselbini in tisti plesi so bili taki, taki . . . Zdaj stoji pred menoj tista prva naloga, ki sem jo zadnjič omenil. Jaz imam v svoji dvorani pripraven prostor, lahko poskrbim za čedno muziko, osebno ali po drugih lahko primerno nadziram vso zabavo. Prav lahko postavim enega ali dva junaka blizu vrat in jima naročim, da pomečeta ven vse take, ki bi prišli samo zgago delat.

Moja prva naloga je prav lepo dovršena in z lahko vestjo pustim mlade ljudi plesati v svoji dvorani in se primer no zabavati . . . Tako sem si zagotovil, da mi ne bo stala pred očmi morebitna druga naloga. (Pa si jo oglejte v zadnji številki, če ste pozabili, kakšna naj bi morebiti bila tista druga naloga!)

Pride mi druga misel in naredim korak dalje. Ti ljudje prihajajo sem in se v cerkveni dvorani zabavajo. Če bi se ne zabavali tu, bi se šli zabavati kam drugam. Še star človek potrebuje ne kake zabave, kaj šele mlad! Če bi ti moji mladi ljudje šli zabave iskat drugam, bi jih to nekaj stalo. Jaz imam pa toliko dolga na dvorani, seveda tudi

na cerkvi — če ni morda ta prostor celo oboje skupaj! — zakaj pa ne bi računal nekaj vstopnine in bi nabrani denar porabil za odplačevanje dolga in sploh za vzdrževanje župnije? Pri tem imam še drugo ugodnost. To namreč, da bom toliko laglje in z večjo pravico pometal ali dal pometati ven tiste barabice, ki bi skušali priti v mojo dvorano iskat kaj drugega ko poštene zabave . . .

Tudi to sem storil in zvečer sem si izprašal vest. Vse sem fletno premislil, vest mi ničesar ne očita, lahko grem v miru božjem spat.

Zjutraj se pa zbudim in sem naenkrat postal slovenski duhovnik. Med tem so naseljenci iz Slovenije prišli v mojo naselbino v tolikem številu, da mi škof pove: Organiziraj novo faro samo za Slovence nekaj blokov proč od one angleške. Na tvoje sedanje mesto bom poslal drugega duhovnika.

Začnem ustanavljati novo faro in deloma imam ravno iste probleme ko prej. Toda kako bo sedaj s plesom . . .?

Same Slovence imam in o plesu imajo pač skoraj samo slovenske pojme. Nekaj mater in očetov se kar zgrozi, ko jim mladi povedo, da bomo tudi v slovenski cerkveni dvorani plesali. Jaz prikimam in pravim mladim: Veste kaj, nočemo razburjati vaših dobrih staršev in v naši dvorani ne bomo imeli plesa. In brž oglasi se jih sto: Zakaj pa v angleški plešejo — in celo vi sami ste jim to dovoljevali . . .

Popraskam se za ušesi in tuhtam: Zdaj sem med dvema ognjema. Pa si mislim, dopovedal bom tistim dobrim ljudem, tistim staršem moje mladine, kako je s to rečjo. Lotil se bom prve naloge in vse bo dobro. Ti ljudje so že v letih, svojo pamet imajo približno skupaj, saj si bodo dali dopovedati.

Mladi bi ne razumeli tako lahko, če bi jim skušal dopovedati, da je v angleški cerkvi ples na mestu, v slovenski pa ne . . . Torej bom stare v roke vzel . . .

Vzel sem jih torej v roke, dopovedoval sem jim z lepo besedo. Nekateri so me kaj kmalu razumeli in so videli, da njihovih mladih ne zavajam v slab ples, ampak le k dobri zabavi. Nekaj je pa bilo takih, ki nikakor niso mogli zapopasti mojega razlaganja. Ni jim šlo v glavo in jim ni šlo. Celó to sem opazil, da so bili med njimi taki, ki so moje popuščanje glede plesa vzeli za izgovor, da jih nikoli ni bilo v cerkev . . .

Popraskal sem se za ušesi več ko desetkrat, toda kaj sem hotel. Izprašal sem svojo vest perd Bogom, pokrižal sem se in šel spat. Spal sem kar dobro, zakaj nisem mogel najti v svoji vesti posebnih nerodnosti.

Ampak — Marička! — spet ne bom smel biti predolg. Dragi Andrej in drugi bralci — ali vas smem spet odložiti za en mesec? Ali mi boste pustili en cel mesec mirno spat, če tako naredim?

Poskusite!

Črtica ali kaj?

Po dolgem dolgem času sem zopet prestopil cerkveni prag. Dišeči duh kadila, pomešan z vonjem po svečah, me je objel z nizko spuščeni valovi dima. Obstal sem pri vratih. Tako nekaj čudnega mi je napolnilo srce, da sem obnemel in zadržal na ustih besede, namenjene vojakom, ki sem jih prignal v cerkev. Tišina . . .

Zunaj zdaj pa zdaj pridrči avtomobil in pesek izpod njegovih koles prši na cerkveni prag, udarja ob vrata. Grobi glas trobent neubranó bije v skladni glas orgel.

Poslušam. Čudno je to. Človek ima občutek, kakor da je v katakombah pred nekaj tisoč leti. Viole pojo komaj slišen, obziren, komaj tožeč napev. Oglase se

soprani, počasi, piano in z ulice daje takt topot konjskih kopit kakor v modernem jazzu: trap, trap, trap . . . Spremljava črncev. Vse glasneje in glasneje pojo violine, glasovi in orgle zabučé kot slapovi Niagare v nemo tišino cerkvenih obokov.

Sveti Miklavž je danes. Dva in trideset let je, odkar sem se rodil, pet let, odkar sem se oženil in še vedno sem brez otrok. Nikogar nimam, ki bi roke povzdigoval k nebu in prosil svetega Miklavža za darove. Nesrečno naključje mi je že v petem mesecu vzelo prvega otroka. Mogoče sem bil v teh petih letih vsega štirikrat v cerkvi in še to le mimogrede. Vera je bila skoraj zbrisana iz mojega življenja. Sedaj pa mi je naenkrat pred tisoči ljudi srce pobožno zaživelo s pesmijo, obredom pred oltarjem in pridigo.

V možganih mi brni kot motor pri avtomobilu, ko se vzpenja v strm klanec. Bude se spomini. V sedanjosti sem, v bodočnost tavam z mislimi in želim vedeti, kaj bo z menoj.

“Ljubite se med seboj, odvrzite sovraštvo in mržnjo, zatecite se k Bogu za pomoč, on vam bo pomagal.” Avto pribrenči kot vihar in zatrobi. Hiter je tempo življenja zunaj. Vse se bori za svoj obstoj. Nihče ne izbira načina in sredstev, da spodrine sočloveka-brata. Skrbi, boli in trpljenje zunaj, tu pa prijetno tišino moti samo komaj slišna pesem.

Zagledam se v podobo svetega Nikolaja v velikem oltarju. Usta se sama premaknejo in vroče zaprosijo: “Sveti Miklavž, otroka mi daj! Tvoj naj bo, ne moj. Tvoje ime bo nosil, obljubljam ti. Gledal bom, da mu vcepim v srce ljubezen do tebe, dobrotnika revežev, in do Boga. In če bo tvoja in njegova želja, naj gre po tvojih potih ljubezni in dobrotelnosti. Duhoven naj bo. Samo usliši me. Tako mi boš povrnil vero v Boga in ljudi. Prisegam ti: Izpolnil bom svojo obljubo, tako mi Bog pomagaj!”

Ite missa est . . . Ljudje hite iz cerkve in njihovo prerivanje me predrami iz sanj. Vrvenje, klicanje, iskanje tovarišev, sorodnikov, povelja, tekanje in koraki. Stroj življenja me je potegnil kot jermen na kolesih v svoj tok.

Škof Duffy v Buffalo apelira na otroke po vseh katoliških šolah v Ameriki z edinstveno prošnjo, da vsak učenec vzame po enega ameriškega vojaka "na piko" v duhovnem oziru seveda. V svoji škofiji organizira molitveno armado šolskih otrok. Vsak učenec dobi ime po enega vojakov, ki se bore na pacifiških posestih in sklene, da bo vsako jutro molil zanj, se udeležil svete maše in daroval sv. obhajilo za svojega vojaškega varovanca. Tako bo armada na kolenih pomagala armadi, da bo ostala na nogah.

***

Med žrtvami japonskega napada na Ameriko je bil prvo uro ubit mlad katoliški duhovnik, vojaški kaplan Rev. Alojzij Schmitt iz Iowa. To je prvi katoliški duhovnik, ki je padel za domovino v novi ameriški vojni.

***

Po vsej Ameriki se je pričela akcija za darovanje krvi. Zdravi ljudje darujejo nekaj svoje krvi, ki se potem shrani za slučaje krvno oslabeledih ranjencev. Med našimi Kolumbovimi vitezi se je že po vseh krožkih organizirala celica takih požrtvovalnih državljanov.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

Denverska škofija, kjer je mnogo naših rojakov, je postala nadškofija. Ob priliki intronizacije nadškofa, so slavili ime duhovnika Rev. Smetta, ki je pred stomi leti, ob istem času kot naš Baraga, misijonaril po ondotnih krajih in ustanavljal prve katoliške postojanke.

***

Novi komandant ameriške pacifiške zračne armade C. L. Tinker, ki je bil ravno imenovan, je katoličan. Ravno tako je vodja filipinskih vojakov general Bazileo Valdes, veren član katoliške cerkve.

***

Prebivalci Filipinov, kjer se odigravajo krvavi dogodki vojne, so povečini katoliške veroizpovedi. Dasi so plemensko japonskega izvora, nimajo z japonskim paganstvom nič več opraviti. Jezuiti so imeli cvetoče misijone po vseh otokih. Ob zadnjih bombnih napadih so ze-

lo trpeli tudi katoliški zavodi, šole, bolnišnice in cerkve.

***

Po nekaterih časopisih smo brali vest, da se utegne sveti Oče preseliti kam v Južno Ameriko, ker baje v pagansko usmerjeni Evropi, ne more več prav živeti in delovati. Vest je neosnovana, vseeno pa je žalostna obsodba "krščanske in katoliške" Evrope.

***

Sveti Oče slavi v letošnjem letu srebrno obletnico svojega škofovskega posvečenja. Ob tej priliki bodo imeli v Rimu razne duhovne slovesnosti. Maja meseca bo po vsem svetu odločen poseben dan, ko bodo vsi duhovniki in dobri verniki poklonili Kristusovemu namestniku duhovni šopek maš in obhajil kot vezilo k izrednemu spominskemu dnevu.

***

Kako so se začudili Japonci, ko so na ameriškem parniku Harrison našli mesto bomb in drugega streliva na tisoče in tisoče komadov knjige "Znanost ljubezni", ki jo je napisal kitajski pisatelj Dr. J. Wu. Pošiljatev je bila last družbe "Katoliška Resnica", namenjena za Združene države.

Tudi komandant posadke Wake Island, o kateri se je zadnji mesec predsednik Roosevelt tako pohvalno izrazil, je katoliške veroizpovedi. Ime mu je James Patrick Devereaux.

***

Manila, glavno mesto Filipinskih Otokov, ki je pretečeni mesec padla v roke Japoncem, je bilo mesto svetovnega evharističnega kongresa pred leti. Takrat je naš Slovenec iz New Jersey, Henry Mertel, izdelal tabernakelj za kongresni altar. Naš tabernakelj v Lemontu je izdelan po vzorcu tega manilskega tabernaklja. Oglej si ga, čitatelj, na naslovni strani našega lista.

***

Število kardinalov je v zadnjih treh letih vojne padlo za 20. Sveti Oče najbrže čaka na mirnejše dni, ko bo imenoval nove člane kardinalskega kolegija.

***

V letnem poročilu Cerkve je bilo poročano, da šteje Cerkev 1,730 škofij in škofijskih vikarijatov po vsem svetu, ima 874 redov in kongregacij, ki imajo 789,338 članov in članic. V 98 seminarjih se vzgaja 3200 dijakov in domačinov za misijone med pagani in 316 manjših seminarjev ima 12 tisoč dijakov.

***

Umrl je v Kaliforniji znani Judge Rutherford, ustanovitelj in vodja takoimeno-

vanih "Prič Jehove" sekte potvorjenih adventistov. Ta človek je dobil na svojo stran tudi mnogo zaslepljenih Slovencev in je izdajal slovenske prevode svojih knjig, ki so bile tiskane v nemški tiskarni "Marburger Zeitung", v Mariboru, Jugoslavija, zadnji čas pa v New Yorku.

***

Sv. Oče je posebej blagoslovil akcijo za beatifikacijo filadelfijskega škofa J. Neumana. Sto let je preteklo, kar je ta božji služabnik stopil v red redemptoristov v Ameriki, ob tej priliki hočejo dati Neumanovi akciji nov pogon. Tolažba za nas Baragovce. Neuman že dolga leta čaka, približno taka akcija kot jo imamo danes za Baraga, se je pričela za Neumana že pred 25 leti. Čitatelji Ave Marije po newyorški državi vedo, da je bil ta Neuman nekoč tudi župnik sedaj zapuščene stoletne cerkve sv. Nikolaja, kjer so Slovenci New Yorka hodili k službi božji, kjer so kaplanovali naši p. Benigen, p. Anzelm, p. Kazimir, G. Golob, kjer je tekla zibelka newyorški fari sv. Cirila. Mnogo naših Slovenk tam doli se je pred leti priporočalo temu škofu v priprošnjo. Bogve, če kedaj tudi kaj na Barago mislijo in se njemu priporočujejo.

POROČILA BARAGOVE ZVEZE

Barometer

naše navdušenosti za Baragovo stvar bo letos Baragova nedelja. Poslali smo apel na vse duhovnike naše, apel in prošnjo, naj bi prvo nedeljo ali katerokoli drugo nedeljo posvetili za to, da naši ljudje Barago še bolj spoznajo in se še bolj zavzamejo zanj in njegovo čast. Barometer, obenem pa tudi slovesna izjava naših duhovnikov in fara, ali hočejo Baragu in slovenskemu narodu privoščiti čast, ki jima gre. Če ne bo pravega odziva, je to znamenje, da nismo ne za Barago, ne za tako delo. Je bolje, da prenehamo z — prazno slamo. Z samo slamo ne bomo kresov žgali, je treba tudi polen trdega dela in drevesna debela požrtvoval-

nosti. Zato s pričakovanjem čakamo vesti o Baragovi nedelji po farah. Morda bi se okorajžil ta ali oni župljanov, da bi napisal poročilce, kako so se kaj navdušili ob tej priliki?

Apel na sestre.

Tajnik Fr. Hiti je imel na programu, da napiše pred Baragovo nedeljo tudi prošnjo na naše sestre po farnih šolah. Father Hiti je med tem nekoliko zbolel, naj velja ta apel kot pismo nanje.

Častite sestre bi lahko veliko napravile za Baraga s tem, da svojim učencem priporočite stvar Baragovo.

Tajnik ima na roki 5000 pamfletov v angleškem jeziku. Te pamflete, ki obsegajo 12 strani in govore o življenju našega apostola, bi lahko razpečali za deset centov komad. Toliko, da se trošek pokrije, če ni mogoče za deset centov, pa za pet. Samo, da gre voz naprej. Pričakujemo, da dobimo veliko naročil že prihodnji mesec. Po otrocih bodo starši zvedeli za to stvar. Na roki imamo tudi 5000 slovenskih izvodov, če bi jih po otrocih starši zaželeli. Požurite se, častite sestre. Pazite seveda, da se držite pravila, nobenega govora o "svetniku" Baragu, je še samo služabnik božji, ki se mu pa lahko priporočujemo v vseh težavah in zadevah.

Baragovec Jože Gregorich so zopet oglašča.

Ravnokar smo zvedeli, da je izdal znanstveno življen-

sko spisko o Baragu v "Michigan History Magazine". Naš Baragovec se nahaja sedaj v Detroitu. Jože Gregorich je bil desna roka patru Hugonu pri zbiranju podatkov o Baragu. Našla sta veliko Baragovih stvari po ameriških knjižnicah. S patrom Hugonom sta sestavila seznam Baragovih del in pisem. Knjiga o tem se nahaja v Baragovem arhivu. Ta seznam bo v veliko pomoč, ko se pravo delo o preiskovanju Baragovih spisov prične.

Razveseljiv načrt.

Pozdraviti bi ga moral vsak slovenski duhovnik. Da bi enkrat skupaj poromali na grob Baragov in tamkaj pri njegovem grobu obljubili, da bomo vsi delali za njegovo poveličanje. Je še samo načrt. Bog daj, da bi se izpolnil že to leto.

Prihodnje leto spet stoletna obletnica.

Sto let bo preteklo prihodnje leto, odkar je Baraga pričel z svojo prvo misijonsko postajo v L'Ance, Mich. Ta obletnica naj bi bil spet velik praznik za naš narod v Ameriki. Že letos mislimo na to.

Adamich in Baraga?

Kako pa ta dva spadata skupaj? Slišali smo, da se Adamich zanima za našega človeka Baraga. Da je dobil od Dr. Mallija v Clevelandu vse informacije o njem, da

mu je bila dana knjiga Jožeta Gregoricha, "The Apostle of the Chippewas" in Verwystova knjiga o Baragu. Človek Adamich, ki je najbolj predstavil našo Jugoslavijo in Slovenijo ameriškemu narodu — čast mu za to —, bi lahko veliko storil tudi za ime naroda našega, če bi hotel literarno obdelati življenje in delo našega in seveda tudi njegovega rojaka. Saj sta oba Dolenjca. Lepe sanje . . . Morda bo kedaj resnica. Samo, da ga ne bi spačil po svoje. Adamich jako posrečeno piše. Časih kaj nerodno zapiše o svojih ljudeh, oziroma je zapisal. Pa kaj, še takrat, ko je kaj nerodnega zapisal, je pisal resnico. In resnica boli, zlasti, če je preveč očitna.

Zanesljiva avtoriteta daje navodila.

Fr. Roland, O.F.M. v New Yorku, ki je vodil že dve taki akciji za proglašenje svetnikov in sicer — uspešno, nam je dal po enem naših Baragovih častilcev v Washingtonu sledeča navodila.

Proces za proglašenje blaženim in svetnikom bi se moral vršiti po sledečem redu:

Dva sta procesa. Informativni ali škofijski, ter apostolski.

Za prvega se moramo zavzeti za sedaj. Predno se prične tako delo, škof odpre kripto božjega služabnika

Nato postulator, ki je posebej za to imenovan zaprosi škofa, da bi se pričelo s prvim informativnim procesom, to se pravi, da se prične preiskovati, kaj je na svet-

niškem sluhu božjega služabnika, kako je svetniško živel, kaj je zapisal, kaj je pridigal, kaj je z njegovimi osebnimi pismi? Ali se je njegovo svetniško življenje izkazalo tudi s kakim čudom? Katere so bile njegove junaške čednosti, (za besedo "junaški" bi lahko rabili tudi besedo "nadčloveški" ali "heroični" s tujo besedo, ki jo rabijo tudi v angleškem jeziku).

Nato škof določi komisijo, sestojčo iz 4 mož, ki bodo zbrali vse spise, ki jih je božji služabnik sam napisal, ali so jih drugi njemu pisali, ali so bili tudi o njem spisani. To tvarino potem škof lepo zbrano in urejeno pošlje v Rim za preiskavo.

S tem je prvi škofijski proces končan. Začne se potem drugi, apostolski. Vatikanski pošlje svojega zastopnika, ki sam na licu mesta vse preišče in z dokazi podpre itd. Ta drugi proces za nas ne pride v poštev.

Prvi proces je važen za nas.

To navodilo naj bo za nas program prihodnjih let. Ne smemo seveda stvar zavlačevati. Čas je dragocen, dragocen toliko bolj, ker so priče Baragovih "čudes" priletne. Žive priče bolj štejejo kot mrtve. Beri naslednji članek, ki ga je pater Hugo v l. 1934. napisal. Zelo je važen za nas. Spoznal boš, kaj ima Baragova Zveza v načrtu v tem in prihodnjem letu.

Poleg tega navodila nam je dal Fr. Roland tudi idejo, koliko bi vse skupaj stalo. **Na 50 tisoč dolarjev se pri-**

pravimo. Kar je malenkostna svota, razdeljena na več let.

Najvažnejše je pa njegovo navodilo: **Nič storiti brez dovoljenja cerkvenih oblasti, brez privoljenja postulatorja, komisije in škofa v Marquettu, ker stvar samo zavlačuje.**

Pater Hugo o Baragovih "čudih".

Za dela, ki jim v naravi ne vemo vzroka, imamo Slovenci dva izraza: čudež in čudo. Naši slovničarji med tema dvema pojmomoma navadno ne delajo nikakega razločka. Oba nemško predstavljajo z Wunder, čudež oz. Wunder predstavljajo s čudež in čudo. A pri vsakdanji rabi pod besedo čudež nekaj drugega razumemo kot pod besedo čudo. Čudež nam je, kar očitno presega naravne sile in zahteva nadnaravnih, ali kot pravi modroslovlje in bogoslovje: čudež prvega razreda, za katerega je treba iskati zadostnega vzroka izven celokupne narave. Čudo nam je pa ono, kar na videz presega naravne sile, v resnici pa je morda le naravno, samo da zaenkrat ne moremo razložiti. Da ta razloček res deloma, kaže naše govorjenje. Često govorimo o čuda lepi melodiji, ne pa o čudežno lepi.

Dobro je, zlasti z versko-cerkvenega stališča, da ta razloček tudi ohranimo in še bolj povdarimo. Kajti o čudežih je z versko-cerkvenega stališča nevarno govoriti. Nismo poklicani kaj za pra-

vi čudež razglaševati. O tem ima zadnjo, odločilno besedo sv. Cerkev. Ona ima zadnjo, prepoveduje govoriti o pravih čudežih, dokler jih ni ona kot take spoznala in potrdila. Papež Urban VIII. je z apostolskim pismom 30. okt. 1629. med drugim tudi zabranil govoriti o kakih čudežih ali čudežnih uslišanjih na priprošnje tega ali onega svetnika, blaženega, služabnika božjega. Če že kdo o teh govori ali piše, sme le z izrecnim pridržkom, da končno sodbo o vsem tem prepušča nezmojljivi materi sv. Cerkvi. Pač pa se za dela, za katera v naravi ne najdemo zadostnega vzroka, lahko poslužujemo besedo čudo, ker s tem nočemo reči, da je vzroka iskati edinole v nadnaravi.

Zato zgoraj nisem zapisal čudeži, ampak: Baragova čuda. Iz njegovega življenja se poroča več takega, kar si sodobniki niso mogli po naravni poti razložiti in ne moremo mi. Njegova sestra Antonija piše 8. sept. 1837 z Mackinaca: "Čujem o njem stvari, ki se zde v resnici nadčloveške in ki jih more le kak posebni ljubljenec božji vršiti." Škoda, da jih v podrobnosti ne omenja. Njegov življenjepisec Rev. Krizostom Verwyst O. F. M. pa ve poročati tudi o nekaterih posameznih čudovitih slučajih, o katerih so mu pripovedovale verodostojne osebe. Tako mu je S. Julija iz "Družbe sester sv. Jožefa" v Carondelet, St. Louis, Mo. povedala, da je neki delavec, ki je bil na tem, da mu bodo morali no-

go odrezati, hipoma ozdravil, ko se je doteknil kolena s koščkom sveče, ki jo je Baraga umirajoč držal v roki. Neki duhovnik mu je nasvetoval, naj se zateče k Baragi, ki je imel toliko ljubezen do bolnikov, ter mu tudi priskrbel košček dotične sveče.

Drugi slučaj, ki ga Rev. Verwyst navaja, je čudovito ozdravljenje neke farmarice med Marquettom in Ne-gaunee. Ta žena Mrs. V. je mnogo trpela na oteklini v kolenu, ki se je zdela neozdravljiva. Ker je imela Barago za svetega moža, je šla k njemu po pomoč. Njegovo postrežnico je poprosila, naj ji da kako staro Baragovo nogavico, da jo obuje na bolno nogo. Postrežnica je dejala, da ji brez njegovega dovoljenja ne more postreči. Ko ga je za to vprašala, ji je dejal: "Daj ji, kar želi!" Žena si je obula nogavico. Zastarela otekline je začela plahneti in kmalu zginila. A se je čez deset let znova pojavila. Za kazen. Ženi je neki tat izmaknil surovo maslo, ki ga je pripravila za prodaj. A topot se ni obrnila na Barago, ki je bil takrat že mrtev, ampak je šla vprašat neko vedeževevko, kje naj išče tatu. Ko je to storila, ji je noga takoj začela zopet otekati.

Rev. Verwyst izraža željo, naj bi se raztresena poročila o teh in podobnih čudovitih dogodkih iz Baragovega življenja zbrala, dokler njih priče še žive, ter predložila pristojni cerkveni oblasti, da jih overovi in preišče. Se je li kdo tega dela v splošnem res lotil, mi ni znano.

Pač pa mi je te dni prišla v roke overovljena izjava o dveh takih čudovitih dogodkih, podana od očitvidne priče. Gre za naglo ozdravljenje neke žene in še za neki drugi zagonetni pojav. Dotična očitvidna priča je o vsem tem pripovedovala Rev. Jodycyju, župniku pri sv. Janezu Krst. v Marquette, Mich. Ta je ob priliki Baragove slavnosti v Marquettu l. 1930 njeno izjavo napisal in podpisal. Nato je z njo še dva druga duhovnika poslal k dotični ženi, da bi jo še pred njima ponovila in bi je potem kot priča podpisala. Našla sta sicer ženo, a ji je vsled starosti že tako spomin opešal, da nista mogla ničesar več iz nje spraviti. Kljub temu je ta izjava, ponovno podana imenovanemu župniku in z njegovim podpisom potrjena, doslej najtrdnější dokaz, da sta bila Baragovo življenje in smrt ožarjena s čudovitimi dogodki, ki jim ne vemo vzroka. Izjava dobesedno iz angleškega prestavljena se takole glasi:

St. John — Baptist Church
Rev. M. Jodocy, Pastor
Marquette, Mich.

5. avg. 1930.

Izjava podana od Mrs. James Beaudry, 1014 Pine St., Marquette, Mich.

Moje ime je Mrs. James Beaudry, roj. Marija Melvina Vincent. Imam zdaj 83 let. Ko sem imela 8 let, me je vzela k sebi in vzgojila Mrs. Mihaela Longtin, ki je do svoje smrti živela v Mar-

quette, Mich., 116 Rock St. Par let pred smrtjo škofa Barage l. 1868, je Mrs. Longtin pajek v nogo pičil. Hitro si je nataknila svoje nogavice, ki so jih je odzunaj prinesli in ko je prišla iz cerkve domov je čutila bolečine in noga ji je otekla. Kljub vsem obkladkom je njeno stanje postalo tako, da je bilo treba poklicati zdravniško pomoč. Dolgo je bila priklenjena na posteljo in njeno stanje se ji ni zboljšalo. Spominjam se, da so jo zdravili z mrzlo vodo, ki so jo pustili kapati v njeno odprto rano. Father Bourion, ki jo je prišel pogledat, ji je obljubil, da ji bo prinesel nogavice škofa Barage, da pozdravi njeno nogo. To se je zgodilo. Ko jih je skušala natakniti, je hipoma ozdravela, vstala, mogla hoditi okrog in delati. Bila je lastnica večje stanovanjske hiše (boarding-house). Večkrat sem videla tiste nogavice. Bile so surovo pletene (ribknitted), volnene, spodaj ru-jave, zgoraj bele. Bile so še vedno na istem mestu in v isti omari, ko je umrla.

Ko je škof Baraga umrl, je bil na lepem canapeju položen na mrtvaški oder. Pogrinjala je oskrbela Mrs. Louis Preville, ki je imela jako lepo platno. Ko je bilo po pogrebni sv. maši truplo preloženo, so ženske videle na belih pogrinjalih številne vijoličaste križce. Razrezale so pogrinjala in si ostanke svetega moža med seboj razdelile.

Predstoječa izjava je bila od očitvidne priče ponovno dana, ne samo meni, ampak

še mnogim drugim, pa vedno na isti način.

Rev. M. Jodocy, l. r.

Zanimivo je, da so v dveh slučajih izrednih ozdravljenj, ki se pripisujejo služabniku božjemu Baragi, njegove nogavice igrale svojo vlogo. Sicer ni izključeno, da gre za eden in isti slučaj. A poročila kažejo, da ne. Ime in okoliščine, o kateri pripoveduje Rev. Verwyst, so čisto druge, kot v našem slučaju. Le bolezen je ista in zdravnik — Baragove nogavice. In meni se to ne zdi čudno, še manj smešno. Kdor pomisli, koliko apostolskih potov je Baraga naredil po snegu, močvirjih in močvarah in kolikokrat je bil na njih do kože, skoro bi dejal do kosti premočen, bo to razumel.

Fontenelle je bil med najbolj duhovitimi možmi svojega časa. Ko so ga vprašali, kaj je po njegovem mnenju lepa ženska, jim je odgovoril:

“Lepa ženska je raj za oči, pekel za dušo in vice za denarnico.”

Pisatelj Tieck je nekoč bral Goetheju svojo romantično dramo v verzih: Življenje in smrt svete Genovefe. Goethe je o tem takole pravil:

“Tieck je začel brati ob osmih in ko je končal, je bila enajst. Devete in desete nisem slišal biti.”

Vpr. Kako dolgo ostane duša v vicah?

Odg.: Noben ne ve, razen Bog. Vsak trpi, kar zasluži. Kolikor bolj je kdo grešil in ni napravil dovolj zadoščanja na tem svetu, toliko bolj bo moral trpeti v vicah. Ljudje večkrat mislijo, da je čas trpljenja v vicah kratek, toda za to nimamo nobenega zagotovila. Karkoli je že odgovor temu vprašanju, ostane za nas skrivnost. Četudi bi vedeli, bi nam nič ne pomagalo, ker bomo morali vse trpeti za svoje grehe, kar zaslužimo. Edino tolažbo imamo v tem, da bo enkrat gotovo konec trpijenja v vicah, in kdor pride v vice, bo enkrat prišel v nebesa.

Vpr.: Ob enajstih na sve-ti večer sem pil vodo, potem sem šel k sv. obhajilu pri polnočni maši. Ali sem grešil?

Odg.: Cerkvena postava zahteva, da se človek zdržuje vsake jedi in pijače po polnoči, ako hoče prejeti sv. obhajilo. Torej ni greh, če človek je ali pije malo pred polnočjo in potem prejme obhajilo ob polnočni maši.

Vpr.: Ali starši grešijo, ko ne pošiljajo svojih otrok v katoliško šolo?

Odg.: Starši imajo dolžnost pošiljati svoje otroke v katoliško šolo, ako jim je to mogoče. Večkrat je seveda težko spolniti to dolžnost, posebno tu v Ameriki. Torej ni nobenega greha, ako je staršem težko ali pa nemo-goče. Če so starši pa brez-brižni in zato ne pošiljajo svojih otrok v katoliško šolo, potem so res krivi in bodo morali Bogu odgovor dati za svoje otroke. Otroci, ki hodijo v javne šole, nimajo toliko prilike biti podučeni v katoliški veri. Da so pa otroci podučeni v veri, morajo starši gledati, da ne bodo pozneje v življenju vero in Cerkev zapustili.

Vpr.: Neko nedeljo sem prišla k maši ravno, ko si je mašnik prste umival. Ali sem spolnila svojo nedeljsko dolžnost?

Odg.: V tem slučaju si prišla po darovanju, ki je važni del maše. Torej nisi spolnila svoje dolžnosti. Ako bi bila ostala do darovanja pri sledeči maši, bi bila spolnila svojo dolžnost.

Vpr.: Ali imajo Združene države kakšnega patrona ali zaščitnika?

Odg.: Marija brezmadežna je bila že davno izvoljena kot zaščitnica Združenih držav. Torej 8. decembra obhajamo praznik zaščitnice Amerike.

Vpr.: Ali je treba z ustnicami moliti, da dobi človek odpustke?

Odg.: Navadno je treba z ustnicami moliti, drugače si ne moremo odpustkov pridobiti. Tako zahteva sv. Cerkev, ki ima popolno oblast, kar se tiče odpustkov. Vendar so izjeme. Za zdihljeje ni treba ustnic gibati; zadostuje, če človek samo v mislih izgovarja zdihljeje.

Vpr.: Ali sme duhovnik kdaj opraviti mašo za nekatoličane?

Odg.: Gotovo sme. Po sv. maši lahko nekatoličan prejme od Boga luč sv. vere; ali pa če je v vicah, mu lahko maša pomaga. Takih maš pa duhovnik nikoli ne označi v cerkvi, ampak jih le privatno opravi.

Vpr.: Kako dolgo smejo starši čakati, preden dajo otroka krstiti?

Odg.: Po cerkveni postavi morajo starši dati otroka krstiti, kakor hitro mogoče. To seveda ne pomeni kar isti dan, ko je bil otrok rojen,

ampak vsaj en teden ali dva po rojstvu. Škofje navadno imajo posebne postave glede tega in ljudje se morajo teh postav držati. Novorojeni otrok je zelo slaba stvarca in zato lahko od najmanjšega vzroka umrje. Zastran tega je treba ga dati kmalu po rojstvu krstiti, da ne pride na drugi svet brez krsta. Če starši odlašajo krst cel mesec ali več samo iz brezbriznosti, gotovo niso brez smrtnega greha.

Vpr.: Zakaj predstavljajo evangelista sv. Marka pod podobo leva? Pod kakšno podobo predstavljajo druge tri evangeliste in zakaj?

Odg.: Sv. Marku dajejo podobo leva, ker je začel svoj evangelij z Janezom Krstnikom, ki je živel v puščavi kot lev in je imel glas vpijočega v puščavi kot lev. Sv. Matej najprej piše o Kristusovem rodovniku ali rodopisu in v njem našteje vse njegove človeške glave. Sv. Lukeža pa navadno vidimo v podobi vola. On je namreč začel svoj evangelij s povestjo o duhovniku Zahariju. Judejski duhovniki so klali med drugimi živalmi tudi vole in so jih Bogu darovali v žgalni daritvi. Sv. Janez pa spočetka prav visoko govori v svojem evangeliju, takole namreč: "V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda." Ker je tako visoko začel, so ga predstavljali v podobi orla; orel namreč visoko leti. Vse

štiri podobe, ki jih rabijo za evangeliste, so vzete iz knjige Ezekielia preroka v stari zavezi in iz knjige Razodetja sv. Janeza v novi zavezi.

Vpr.: Zakaj ne dovoli Cerkev sežgati mrličev? Saj ni to nič slabega samo na sebi.

Odg.: Sežiganje ali upepeljenje mrličev ni samo na sebi nič slabega, to je res. Sv. Cerkev pa to prepoveduje, ker so sovražniki Cerkve v osemnajstem in devetnajstem stoletju začeli sežigati mrličev v znamenje, da ne verujejo vstajenje telesa na sodni dan in v neumrljivost človeške duše. Cerkev pa je hotela pokazati, da trdno veruje v te resnice. Drugače je lepše pokopavati mrličev, ker se s tem lahko kaže, da človek spi v grobu in čaka na zadnji dan, ko se bo njegovo telo zopet združilo s telesom.

Vpr.: Če bi kdo parkrat na leto prejel sv. obhajilo, ampak ne ob velikonočnem času, ali bi spolnil svojo dolžnost za letno obhajilo?

Odg.: Cerkvena postava zahteva prejem sv. obhajila vsako leto in to ob velikonočnem času. Torej kdor ne prejme sv. obhajila med velikonočnim časom, ne spolnuje svoje dolžnosti. V Ameriki je dovolj časa za to, ker traja velikonočni čas od prve postne nedelje do praznika presv. Trojice. Vse skupaj je torej tri mesece in pol.

LAMOTSKI ŽUPNIK

(Nadaljevanje povesti)

ČEDNOST POD SKROMNO STREHO

Tam spodaj v vasi, tam, kjer se že pričenjajo polja, stoji hišica v malem vrčiču, ki ima prostor le za nekaj salatnih glav in petršiljevih zelišč, in če je že veliko, morebiti še za nekoliko redkvic, ki se pa morajo že precej stisniti med seboj. To pa hišice ni oviralo, da se ne bi tako rekoč zadušila pod cveticami. Z visoke strehe, porasle z mahom, so cveteli in se sklanjali vse križem divji klinčki, zvončice, vedno zeleni kreč ter kozji parkeljci, in dolge kodraste trave so se spuščale navzdol kakor kuštravi lasje do okenc.

Od spodaj navzgor so zato plezali mali čedni šopki rož kvišku do dimnika, medtem ko so se na polici pod oknom kričeče rdeče šopirile geranije s svojo bujno lepoto.

Hiša za punčke je bila to in večkrat je bilo videti pri vsakem oknu eden ali dva punčkina obrazka, okrogla, sveže umita, ki sta radovedno pritiskala svoja noska na šipe, tako, da sta postala ploščata. Pred kratkim so se naselili stanovavci v tej hiši, najbolj ubožni v vsej deželi. Oče, bivši delavec, mati, bivša služkinja, ki ju je od Nemške švice zaneslo semkaj, Bog ve, kako. Nekega lepega jutra sta se izkrcala v Lamottu, brez dela in oblagodarjena z otroki; hišica je stala tukaj, kmetiško ljubka in neporabna, in občina jima jo je dala v najem za nizko ceno.

Kolikor se je le dalo, jo je mož v svojem prostem času spet popravil. Sicer je pa hodil v dnino pri kmetih in njegova žena je hodila na delo kot postrežnica, perica, poljska delavka — kakor se ji je ponudilo. Za to ženo je imel dan dvakrat toliko ur kakor za druge umrljive zemljane. Poleti in pozimi je vstajala ob štirih zjutraj, pozno je hodila počivat; nedelje je porabila

v to, da je doma vse počedila in popravila perilo svojih otrok in svojega moža. Pri tem žena nikoli ni bila videti žalostna ali nejevoljna. Nežna in rahločutna, kakor je bila, je prenašala težo zemeljskega življenja s skromno ljubeznivostjo ter se nikakor ni hotela skazovati kot "junaška mati". Preprosta duša, ki je gledala iz njenih bledomodrih oči, je bila videti prav tako sveže in svetlo umita kakor njeno zorno, rdeče nadahnjeno obličje, jabolku podobno.

Govorila je malo, kakor vsi Nemci; ni tožila in tarnala, niti tedaj ne, ko je peti otrok prišel na svet; po treh dneh so jo že videli plenice prati. Čez dober teden je že spet šla na polje. Njen najstarejši sin, osemleten deček, je oskrboval bratca in sestrico, kolikor ga ni ovirala šola. Bil je prava podoba svoje matere. Treba ga je bilo videti, kako je šel skozi vas, najmanjšega je imel v naročju, drugega je vodil za roko. Šel je počasi, trebuh je stegoval naprej kakor kakšen odrasel, eno ramo je potezal navzdol, drugo je imel poševno, medtem ko sta mala dva visela na gubah njegovega jopiča ter se dala vleči za njim. S kako vdanimi očmi je opazoval igro drugih otrok! Kako so ga pač srbele noge, če so se drugi kakor divjaki lovili in tekali okoli vodnjaka! In kaj šele, če so metali kroglo pred župniščem! To je pač bila njegova skrivna strast, zakaj tam, kjer so metali kroglo, je obstal s svojima varovancema kakor ukovan. To pa, kot je bilo videti, ni bilo vseč najmanjšemu, zakaj brž ko je prenehalo uspavajoče guganje, se je drl in rjul kakor da je na ražnju.

"Pojdi no proč s svojo rjovečo opico!" so mu tedaj večinoma klicali otroci. In molče se je odstranil deček, plaho je prišel spet nazaj šele, kadar je "rjoveča opica" blagovolila zaspiti na njegovi otrpli roki.

Nekega dne ga je pa pustil, naj se le nakriči, trinog: naj ga stane, kar hoče, mora biti zraven, kako bo mali Sabli svojo najlepšo stekleno kroglo osvobodil, ko jo oblegajo od vseh strani. Njemu nasproti je stalo devet malih krogel. — On bi jih dobil, ima tako dobro zamisel! Če bi le imel vsaj eno roko prosto! Srbelo ga je po vseh

udih! Nič več ni slišal kričanja svojega malega gospodarja, popolnoma je pozabil nanj — — — in naenkrat tudi njegove teže ni več čutil.

Ta strah! Oh ne, ni ga bil izgubil, pamža. Le-ta je plaval med nebom in zemljo nad glavo nekega starega župnika, kateri ga je držal v svojih močnih rokah ter ga ujčkal na svoj način. V tem položaju je bil mali mož izgubil svoj glas. Naš župnik ga vzame zdaj na eno roko, drugega otroka prime za roko, in ostala dva sta se oprijela njegove duhovniške suknje, kakor da se razume samo po sebi.

“Igraj se!” reče župnik velikemu.

Deček je videl, kako se je župnik z njegovim bremenom oddaljil na vrt, in od veselja ni mogel priti k sebi. Hotel je tehati, skakati, metati krogle, peti — — — preveč obenem, kar je imel dohiteti v teh minutah. Še zmeraj je le na mestu stal, mahal z rokami, dvigal visoko ramena, stresal se je in opazoval druge.

“Igraj se, dečko!” mu je zaklical župnik čez zid.

Ko je kesneje prišel deček, da bi odpeljal “svojo družinico” domov k obedu, jo je našel na travi zleknjeno okoli župnika. Najmlajši je spal na odeji in je še v spanju trdno držal en prst prečastitega gospoda, medtem ko je poldrugoletni modrijan sipal zemeljsko prst na župnikove noge, da bi jih zagrebel. Ostalima dvema je pa dobri mož tiho igral na orglice. Ne daleč odtod je stala postrežnica “La Pepie” s stisnjenimi ustnicami in z razkuštranimi lasmi.

Konradček se pa ni dal oplahiti. Dokler je bilo lepo vreme, se je zdaj zmerom prilplazil pred župnišče in vedno znova mu je stari mož odvzel njegovo breme.

Nekoč je pa prišla Konradčkova mati, — najubožnejša žena v vsej deželi, — v župnišče. In prišla ni nič več praznik rok: pod predpasnikom skrito je prinesla dva svežnja čudovito lepih rdečih redkvic in vsakovrstna zelišča za v juho. To se je kuharici “La Pepie” zdelo zelo neprimerno.

Naslednjo nedeljo se ji je šel naš župnik zahvalit. Na cesti pred hišo ga je spre-

jelo pol tucata otrok. Ko je povprašal, če so mama doma, so kakor zajci zbežali in rjovel v zboru: “Mama, gospod župnik; mama, gospod župnik!” Celo poldrugoletni je rjovel z drugimi vred: “Zup, zup!”

Mati iz zadrege ni mogla besedice spregovoriti, oče je zastonj iskal drugo šlapo in prečastiti gospod je smehlja se štel otroke zmeraj znova spet in je vselej našel enega preveč.

“Prejšnji teden vas je bilo vendar samo pet, ali ste se med tem pomnožili?”

Zdaj se je izgovarjala žena: šesti otrok da ni prav za prav njun — vsaj ne docela; da je otrok njene umrle sestre. Prejšnji teden da je otroče še očeta zgubilo. Kaj smo tu hoteli storiti?! In tako da je ona rekla svojemu možu, češ, da otrok vendar ne more nič zato, in pa, kjer jih je in papa petero, da bo juha tudi za šestero zado-stovala!

“Sem si tudi mislil,” da ji je mož na to odgovoril: “sem že tudi šel ponj in ga pripeljal.”

Prečastiti gospod je obrnil glavo na stran, večkrat se je moral krepko usekniti in je potem rekel z nekoliko bolj hripavim glasom:

“Vidva sta številki — prav posebni številki sta!”

S temi besedami se je vsedel zraven žene na klop pred hišo ter ji je pomagal luščiti grah. Vsak, kdor je šel mimo po cesti, je mogel videti, mogel je tudi slišati, kako ji je pripovedoval vesele kratkočasne zgod-bice, tako da se je na glas morala smejati.

Dro — tako se je pričelo.

Nato povpraša naš župnik takole po strani, zakaj da nikoli ne pride v cerkev. Tedaj je zardela in ni hotela naravnost odgovoriti. Nazadnje je pričela jokati in je nekaj rekla potihem, prav potihem, da je ni bilo mogoče slišati s ceste . . .

Prečastiti gospod se je sklonil k nji in momljal:

“Kakorkoli bo to že šlo.”

Kmalu za tem je odšel.

Dva dneva kasneje se je naš župnik, ne da bi “La Pepie” kaj povedal, z izposojenim vozom odpeljal v mesto. Sabli se od radovednosti ni mogel premagati, delal se

je, češ, da mora tudi on iti v mesto ter se je odpeljal ž njim vred.

Vso pot si je zastonj prizadeval, da bi z vprašanji zvedel od gospoda župnika. Leta je bil v zadregi in ni hotel z besedo na dan. Ko so se pa videli mestni stolpi, je dejal, naj gre ž njim, češ da je kočljiva zadeva, in on je bolj zveden v takih rečeh. Že je hotel naš župnik . . . ne . . . to mu je hotel pozneje povedati.

Sabli je najprej brezdušno pogledal župnika, nato je slovesno dvignil roko kvišku: "Gospod župnik, svoje življenje dam za vas, ako želite, toda to — ne, tukaj vam nihče ne more pomagati."

Župnik je zavzdihnil ter prihajal zmerom bolj v zadrego, kmalu je obstal tam, kamor je hotel pripeljati se, pred — no, ali pač uganete?! — Torej — povsem prav, pred modistkino prodajalnico, v katero je zdaj odločno vstopil.

Obedve prodajavki zadaj za prodajno mizo, ki sta si tam od dolgega časa negovali roke, sta se pri pogledu nanj udarili s komolci v rebra: "S čim moreva postreči, prečastiti gospod?!"

"S slamnikom za gospe, moja ljuba otroka."

Smeh, ki se je mladenkama lesketal v očeh, se je zvonko zahihital.

"Prav lep mora biti, tak s cvetlicami," je zagotavljal hrabri mož nadalje.

Mlendenki sta stekli proč, kakor sta rekli, zato da prineseta slamnike. Zadaj za prodajavnim prostorom ju je bilo nato slišati, kako sta se na vse zdravje smejali.

Ko sta bili spet prišli k sebi, sta privlekli skladbe slamnikov. Noben ni bil župniku zadosti lep. Nekaj prav posebnega mora biti, kar bi moglo leta in leta kljubovati modi in dežju in cvetlice morajo biti na njem, rože vrtnice, marjetice, modrice . . . Nazadnje se je našel takšen slamnik. Velik kakor kolo pri vozu, najboljša slama in rožice — cel vrt. Župnik je žarel.

*

Naslednjo nedeljo je sedel slamnik povsem spredaj pod prižnico in pod slamnikom je sedela majhna žena Majerca, ki je bila še bolj rdeča kakor njen rožni vrt na

slamniku. Ni pogledala ne na desno, ne na levo, prvič zato ne, ker se je bala navzkrižnega ognja pogledov, drugič zato ne, ker slamnik ni šel ž njo, če je obrnila glavo. Tedaj ji je vselej zdrknil na nos.

Kljub temu je bil ta slamnik krasota, bil je najlepši v vsej vasi.

Po sveti maši so vse radovednice in vsi radovedneži prišli na svoj račun.

"Kajpada, seveda, od župnika ga je dobila, ker ni imela ne klobuka ne slamnika in zato ni mogla hoditi v cerkev."

Zakaj na cerkvenih vratih je bil nabit star list: "Ženske so naprošene, naj ne vstopajo v cerkev nepokrite glave."

To ji je bilo tolikanj šlo k srcu.

Seveda je dejal Sabli, ki se je zmeraj hotel bahati z župnikovim zaupanjem, da je on že davno vse vedel.

Prav nič ni vedel. Nihče ni ničesar vedel in mi vsi smo bili nevoljni, da nam naš župnik ni nič povedal. Mi bi bili imeli tolikanj slamnikov in klobukov, ki bi jih radi darovali!

Toda naš župnik ima večkrat tako čudne misli!

Zima je prišla in mala žena je še vedno nosila svoj slamnik. Čeprav ji je bila voditeljica podarila gorko kapico z lepim čopom. S to čepico je hodila prat in nabirat drv; v nedeljo pa v cerkev, je nosila svojo cvetlično gredico.

Sicer se ji pa ne bi nič dalo očitati. Vse, kar je prav. Delala je noč in dan, od nikogar ni hotela sprejeti kakšne miloščine, tudi takrat ne, ko je bil njen mož pozimi brez dela ter se je moral omejiti na to, da je delal metle in pletel košare. S temi izdelki je šel ure in ure daleč krošnjarij od hiše do hiše in je o pravem času prinesel domov nekaj frankov — — —

Gotovo jim je trdo šlo v mali hiši. Leta se je naravnost sklanjala pod svojo snežno avbo in pod dolgimi ledenimi svečami; prav redko in pičlo je dolgi dimnik spuščal opoldne in zvečer višnjevaste kolo-barčke dima in punčkini obrazki pri oknih so imeli trud, da so s svojo gorko sapo odtajali ledene cvetlice na šipah.

Ko je nekoč naš župnik šel mimo, — bilo

je že poldne blizu —, je zapazil, da težki kristalčki še neprodinno sede na šipah. Vstopil je. Mati je nekam šla, očeta ni bilo doma; povsem veliki otroci so bili v šoli; štiriletna je varovala druge mlajše . . . Kašljala je.

Župnik je zakuril v peči. Tedaj ga pocuka štiriletna za rokav in ga opozori: "Ne toliko, prosim, sicer za večer ne bo več drv."

"Drva bodo že prišla, mala, nič naj te ne skrbi, mama naj le dobro kurijo, da bo gorko!"

Zvečer so prišla drva — — — vsak dan spet, in bilo je prijetno toplo v mali hiši. Tudi dobra juha je vsak dan prišla, in mleko in kruh.

Šest tednov je zaloga našega župnika preživljala in oskrbovala družino, ki je štetla osem glav.

Malčki za snažnimi okni so vsi imeli rdeča lica, toda nekega dne se je ta reč zvedela v vasi. V župnišču so cvetele najlepše cvetlice na okenskih šipah in "La Pepie" je divjala v svoji kuhinji.

"Storite kakor hočete, prečastiti gospod, toda jaz ne shajam več z vami. Vi ste pač sod — zares, sod ste vi, brez dna."

Če si je "La Pepie" dovolila, da je rekla kaj takega, je moralo biti že v resnici hudo.

Naš župnik je imel zdaj tudi nekaj dni očitke vesti. Saj je res: cerkvena občina ne more več priskrbeti. Že predlanskim je bila prisiljena, da je zaustavila izvoz drv iz župnišča.

To je popolnoma uvidel in naslednjo nedeljo je zelo ponižno stopil na prižnico.

"Moji ljubi otroci," je precej naravnost rekel, "lamotski župnik je nepoboljšljiv, spet znova je potrošil preveč drv. Če ga hočete zopet podpreti z nekaj polenčki, storite, ne da bi se vam zdelo nerodno. Toda ne vprašajte me vsakokrat, iz katerega dimnika so se razkadila v zrak; pomislite, ljubi otroci, da bo vaša krščanska daritev v vsakem primeru našla pot proti nebu."

Drugi dan so bili kmetje tako zlobno hudomušni, da so cel voz drv zložili v skladovnico pred malo hišo na koncu vasi, tako da je streha skoraj izginila pod njimi. Dobri župnik se je pa prevaral v svojem upa-

nju in mogel je gledati, kako naj odtaja ledene cvetlice na svojem oknu. Eh, šembrana reč!

Da bom pa resnico povedala, moram dostaviti, da je "La Pepie" naslednji dan prejela v dar od županje "anonimno" sveženj drv. Vsak dan po en sveženj, in vsak dan le toliko, kolikor je župnišče zase potrebovalo in ta drva je "La Pepie" zraven še skrila pod postelj v svoji sobici. Isto je storila s slanino in zadnjimi jajci.

Kljub temu se mali ženi Majerci to zimo ni slabo godilo. In ker se je zato hotela cerkveni občini hvaležno izkazati, je prosila, naj bi ji občina dala kakšno delo. Pri tem se je naš župnik v skrbeh popraskal za ušesi, zakaj če ni hotel užaliti tega preprostega in ponosnega srca, ni smel odbiti take prošnje. Pa je le našel opravilo zanjo: češ, da jo seveda utegnejo porabiti in ona da bi mogla skazovati uslugo vsej cerkveni občini — če bi vsak teden pometla cerkev, očistila klopi in pri starih orglah z mehonom napihala zrak . . . Če bi to hotela!

Vsako soboto je prišla poslej ženica, pometla cerkev, obrisala je prah s klopi in napihala z mehonom zrak v orgle. In ker je bila zatem zmerom sama v cerkvi, se ji je približal skušnjavec.

Nihče je ne vidi, temno je — in tedaj se ni mogla ustavljati. Prav rahlo je pritisnila z enim prstom na tipke pri orglah. Mogočen vzdih se je razširil v cerkvi, in prestrašena je prenehala. Ker pa nihče ni prišel, da bi jo poklical na odgovor, je poskusila staro, napol pozabljeno skladbo: bila je iz njene mladosti in navadil jo je učitelj, ki jo je bil takrat poučeval.

Z dvema prstoma je poskusila napev: "Veliki Bog, hvalimo Te."

Polagoma je dobila pravi napev, četudi je bilo težko, od belih tipk najti prave črne. Ko se ji je pa čez nekaj časa posrečilo — Bog, kako je to lepo!

Poslej je imela ženica pravo pravcato strast — — — kakor visokorodni ljudje. Vsako soboto si je prihranila deset prostih minut in je igrala nekajkrat: "Veliki Bog, hvalimo Te."

Pri tem veselju je pozabila na vso bedo celega tedna in na to radost je čakala zme-

raj sedem napetih dni. Ni slutila, da so ji že bili prišli na sled in da si je "La Pepie" v svoji kuhinji pri deseti ponovitvi že zatisnila ušesa. Oddaljena od sveta je uboga žena z vsakim zvokom orgel splavala v raj.

Neke sobote je prišla že precej pozno in pa z obvezano glavo. Izgovarjala se je: češ da jo je zjutraj napadla "omotica" in udarila se je ob mizni rob. Na srečo se pa loncu za juho ni nič žalega pripetilo. Glava da je dobila le majhno luknjico. Naj ji blagovolijo s tem opravičiti njeno zamudo.

"Pojdite domov in ležite," reče prečastiti gospod.

"Ne, prosim, gospod župnik, v postelji že leži moj mož, udnica ga tare. Tukaj mi je že mnogo bolje."

Ni se dala odvrniti, da ne bi šla v cerkev. Ker ji je pa prečastiti gospod ostro prepoval, zato ni delala veliko. Namesto tega je pa tem hitreje sedla k orglam ter zaigrala desetkrat, dvajsetkrat: "Veliki Bog, hvalimo Te, Gospod, poveljučujemo tvojo dobroto."

Vedno glasneje je igrala in zmerom bolj prosto. Ni opazila, da se je cerkev polagoma napolnila; pozabila je bila, da je danes večerna pobožnost, litanije Matere božje. Tudi ni opazila, da so ljudje nestrpno pričeli mrmrati, ko je jela Gospoda Boga hvaliti enoindvajsetič.

Takrat se je pa neka roka položila na njeno roko.

"Zakaj hvalite Boga danes tako dolgo?!" je povprašal gospod župnik. Ali se mar šali?! —

Pogledala ga je zaupno in preprosto: "Moj Bog in Gospod . . . i, pač za vse!"

Takrat torej je bilo, da je naš župnik nekaj storil, česar ni bil storil še nikoli v vsem svojem življenju, ne pri gospe mejni grofinji, ne pri ponosni grofici, niti ne nikdar pri naši voditeljici: poljubil je roko tej ženi.

In ona? Odšla je za čuda s slovesnim obrazom ter je svojo zdelano roko držala dolgo časa spoštljivo od sebe stegnjeno, prav tako kakor takrat, ko je bila pri svoji poroki nosila prve rokavice.

PRVA KRONA

TAKRAT nas je bilo že pet. Nič koliko drobiža, ko pa pri sosedovih ni bilo drugega ko Nežasta in Jakasti. Tam je bilo vse tiho in še luč so le redkokdaj prižgali, pri nas pa je bil zmerom živžav in mati je morala po dvakrat in celo trikrat vstati ponoči in potolažiti vekajočega Jožeta ali pa zmerom bolešno in zato prepestopano Mico. Včasih je v materini kamri tudi po dve uri brlela luč, da je bila mati že od neprestanega migetanja drobnega plamenčka bolna.

Tisto zimo pred pustom je bilo mraz, da smo se vsi tiščali peči in se ves dan prerekali, kdo bo to ali to noč spal za pečjo. Mati sama se je ulegla na peč šele, ko se je tema že razlezla po vseh kotih, zamrežila okna in rezala v oči. Oče je tiste dni pisikal na klarinet po imenitnih in bahavih kmečkih svatbah in le redko prišel domov. Toda kadar jo je primahal ves premražen, zaspan, utrujen, pa z bobi in poticami in klobasami obunkan, takrat je bil tudi pri nas doma. Najprej smo potokli bobe in potice in klobase, potem pa se vrgli za mizo. Oče je stresel za pehar drobiža na mizo in smo ta drobiž polagali v kupčke: krone na krone — ta kupček je bil najmanjši — dvojače na dvojače — ta je bil že večji — groše na groše, krajcarje na krajcarje ter ficke. Oče se je smehljaj in dremal. "Krvavo so zasluženi, tako vam povem!" se mu je stresal zaspani glas.

"Mati, ti pa poglej, koliko je vsega!" je velel materi, ki se je stiskala na čelešniku in se je tudi njej smilil oče. Spodnja ustnica mu je do krvi zatekla in je bila nabrekla, kar mu je čudno spreminjalo govorico.

Mati je premerila kupček za kupčkom in jih razvrstila po vrednosti in časti.

"Tri in trideset kron in šest grošev!" se je zasmajalo materi.

"Na!" Oče je potisnil pred mater skora v vse kupčke, le dva ali tri zadnje je obdržal.

"Janez to je zate, France, to zate, Jaka,

Mica, Jože, to pa za vas." Za vsakega je bila namenjena dvojača. France, Jaka in jaz — o, mi smo že poznali denar, Mico bi bil pa prav lahko pretental in bi dala dvojačo za ficek, zlasti če se je svetil. Jože je pa še v zibeli vokal in denar mu je bil le kot dragocena igrača.

Skrivaj smo stisnili denar materi, kot da bi vedeli, da se pri njej še najbolje obrestuje. Na velikonočni ponedeljek bo v Črno-grobu maša in takrat bo tam joj koliko le-ta, mačkov v žaklju, piščalk, konjičkov in piškotov. Takrat se bo mati spomnila, da varuje naš denar, in takrat bo še iz svojega primaknila, če bomo v cerkvi spodobni in zato vredni njene dobrote.

Tiste dni pred pustom mati ni hodila v gozd kot druga leta. Čudno se nam je zde-lo, a razlagali smo si pač tako, da tudi njo zebe in da je drv vsaj še do pomladi.

Očeta tiste dni že ves teden ni bilo do-mov. Igral je na Podlipnikovi in takoj na-to na Križajevi svatbi. To sta bila naj-trdnejša kmeta, bolj mogočna kot župan sam, pa čeprav je imel devetnajst otrok in grunt in še občinsko pisarno.

Otroci smo sedeli na peči in se pogovar-jali. Na čelešniku je sedela mati in še dan-es se mi zdi, da je molila. Nekajkrat sem slišal njen zategnjeni vzdih, ki mu pa ni-sem vedel ne smisla in ne pomena.

"Pa bi mi žalost in veselje bral!" je za-prosila. Znal sem že brati in žalost in ve-selje sem prebral gotovo desetkrat, ali le-pa je bila ta knjiga še zmerom.

In sem bral, bral . . . vojska na peči je pospala in zdelo se mi je, da tudi mati dremlje.

"Ali naj neham?" sem zaprosil, kajti tu-di meni so se kremžile oči in jezik se mi je zapletal.

"Kar zaspi!" Vem, da sem takoj zaspal, le v nekih omotičnih sanjah se mi je dozde-valo, da v hiši govori Jakova Neža in pa da je mati privila luč ter po prstih oddrsala v kamro.

Tisto noč sem čudno sanjal. V domači hiši je bilo tako tesno, da zame ni bilo več prostora. Jože se je moral umakniti iz zi-beli, vrgli so ga v Micino posteljo, pa če se je še tako branil, ihtel, brcal in se metal po

tleh. V Jožetovo zibel je Neža položila nekaj drobnega, ki je prečudno grdo veka-lo. Morda sem se v sanjah prebudil, mor-da tudi ne. Videl sem temna okna in sli-šal neko šuštenje, ki pa ni bilo ne govorje-nje in ne smrčanje in tudi ne momljanje, kakršno je bilo pri Jaku nekaj vsakda-njega.

Zjutraj sem se predramil ves premražen in trd in kakor sem se že prepognil, me je zbolelo. "Vojska" je še spala. Šele čez nekaj časa, ko je vodeno sonce jelo prodi-rati skozi ledene rože na oknih so se pre-dramili.

"Maatii!" je zategnil Jaka jokavo in zaspano.

Nihče se ni oglasil.

"Mati!" sem vzkliknil še jaz in kar zgro-zil sem se ob misli na sanje. Morda pa ni-sem sanjal, morda sem pa res slišal veka-nje, me je pretreslo in bolelo, ko se mati ni oglasila iz kamre.

"Mati!" je zajokal France; jokati je pa znal France najbolj ganljivo.

"Tiho, mati je bolna!" se je oglasila Ne-ža in utihnili smo, kot da ni nikogar več v hiši. Sapo smo zadrževali, da bi dognali, ali je mati res bolna. Če je človek bolan, hrope, vzdihuje, kašlja, vpije—le take bol-nike sem poznal. Tak bolnik je bil Urban-ov Jurij in nič boljši Povelčev oča.

"Nak, mati pa že ni bolna!" sem razso-dil. "Le kaj naj potem počne Neža v kam-ri?" Tega nisem mogel razumeti.

"Kaj bo pa sedaj?" je zavekal Jaka.

"Umrla bo!" je izgoltal France.

"O joj!" je zaihtela Mica in zavekal sem tudi jaz in vekali smo, da bi naš jok skoraj stene predrl in ledene rože na oknih raztopil.

Vrata od kamre so zaškripala in Neža se je kot tat izmuznila skoznje.

"Kaj se cmerite! Nič ne bo hudega. Če hočete, da bo mati ozdravela, morate biti pridni!" nas je opominjala. Za trenutek je zaleglo.

"Ve, ve, ve!" se je zadrlo iz kamre nekam hripavo, prelomljeno, kot bi tisto čud-no in neznano tega še ne bilo vajeno. Meni je bilo tako vekanje nekam znano.

"Aha, Jože se je takole drl, ko ga je žab-

nica prinesla," mi je šinilo v glavo in nič več se nisem tako bal za mater. Tri ali štiri dni je bila takrat bolna, shujšala je res, ampak kar sama nam je kuhala.

"Otroka smo dobili!" mi je ušlo; vame so se zapičile nezaupljive oči bratov in sestre.

"Ali res?" je izjecljal Jaka in za njim France, Mica se je pa široko nasmejala: "Ali je lep?"

"Kaj bo lep!?" sem jo zavrnil. "Kar odnese ga naj Neža, pri nas jih je dovolj. Grunt imajo, pa nič otrok!" sem vihral v jezi, kajti zdelo se mi je, da imam za to že pravico, saj znam brati in hodim v šolo in sem najstarejši.

"Jaz ga ne maram!" se je ujezil France.

"Jaz tudi ne! Naj ga baba odnese!" se je repenčil Jaka.

"Saj res!" je pritrdila še Mica in spet smo planili v jok, toda ne iz žalosti, temveč iz jeze. Le zakaj še vlačijo v hišo otroke, ko jih je pet že več kot preveč. Tako tudi oče trdi.

"To bo oče hud!" sem namignil in vsi so potegnili z menoj. "Jaz ga že ne bom zibal!" sem še dodal in zamahnil z roko, češ, pa pojdem od hiše. Prav nič nenavadna se mi ni zdela ta misel in zdelo se mi je celo, da je možata in kar za velike godna.

"Jaz ga tudi ne bom!" sta se oglasila France in Jaka in je pritegnila tudi Mica. Nismo več govorili, vpili smo že, vsi pa zasovražili Nežo. Ali mati nas je morala slišati.

*

Oče je prišel utrujen. Nič ni bil obunkan z bobi in poticami, pač pa je prinesel veliko culo samih dobrih stvari, ki so nam bile do takrat neznane.

"Nate, pa jejte!" je velel oče in takoj zavil v kamro. Nič nam ni teknilo, preveč smo bili radovedni, kaj bo rekel oče in kako bo hud. Oče se je pa široko in glasno nasmejaval. Tudi otrok se je oglasil: "Ve, ve, ve!"

"Fantka smo dobili — kdor ga ne bo hotel zibati, ga bom dal služiti!" je zabrunjal oče strogo, vendar nekam mehko.

Prevzelo nas je, a nihče se ni oglasil.

"Janez, ti si rekel, da ga ne boš zibal!"

se je obrnil k meni, da me je vse zbolelo. "Govoril sem že z Rožancem v Pševem, pojdeš pa služiti!" je razsodil oče, jaz sem pa zavekal in zavekala sta tudi France in Jaka in z njima Micka, vsi pa so se stisnili k meni, kot bi me hoteli zastražiti, da bi me ne poslali v Pševo.

Oče je raztresel denar po mizi; vsi žalostni smo ga zlagali v kupčke. Počasi in trdo nam je šlo izpod rok in debele solze so nam kapljale na očetov zaslužek.

"Ti pa preštej!" je velel meni. In sem štel, štel, se zmotil in začel znova.

"Dva in petdeset kron in trije groši!" sem izjecljal. Pomislil sem na Pševo in na strme meline. Tam še gnoj nosijo v koših in vse njive morajo prekopati z rovnici. Že oče je pripovedoval, da ravanci ne vedo, kaj je trpljenje.

"Če boš fantka zibal, ti ne bo treba v Pševo!" je začel oče prečudno mehko, da me je vsega prevzelo.

"Bom!" sem izjecljal, v duši mi je pa odleglo.

"Na krono!" In tedaj se mi je vse smejalo. Krone še nisem imel in krona je bila zame pol grunta.

"Ve, ve, ve!" je zavekalo iz kamre. Oče me je prijel za roko in me peljal noter.

"To je tvoj bratec in rad ga imej!" Videl sem v očetovih očeh solzo in videl, kako je z raskavo dlanjo pobožal drobni otrokov obrazek in stisnil materino roko.

Zjokal sem se in strašno me je pekel greh, da sem hotel zavreči brata.

In še štirikrat za tem je bila mati bolna in vesela hkrati, danes pa je vselej bolna, kadar zve, da nam ni tako, kot nam je vsem deseterim želela s svojim blagoslovom in s svojo ljubeznijo.

Ni ga moža čez Boga.

Od ure do ure Bog pomore.

Oponošen dar je črn pred Bogom.

Otrok, ki reveža ne žali, obilno Bog ga obdari.

MED NAMI REČENO

Očanci pravijo . . .

Prileže se nam vojska. Tako so nam mladi razvajeni, da jih je treba malo priviti. Pri vojaki sem se navadil malo reda . . . V kasarni so me zbiksali. Poznal sem fanta, ki je bil tako teslo, predno je šel cesarja služiti, ko je prišel nazaj, ga je bilo veselje pogledati itd. Modrost starih, ki ima dobro dno. Res je, da je treba zavore marsikje. Ali je pa vojska res tako imenitno sredstvo za duhovno in duševno zdravje, je pa drugo vprašanje.

Kri nam puščajo . . .

Kadar ima človek preveč krvi ali mu kri preveč pritiska na možgane (High blood pressure), zdravniki to in ono predpišejo. Mesa se treba zdržati, vegetarijansko hrano uživati, ne se vznemirjati, stari padarji so še kri puščali . . .

Sedaj nam bodo začeli kri puščati. V našem slučaju, slučaju ameriške razvajenosti, je na mestu. Že naročavajo: ljudje, avtomobilov ne bo več. Mnogi bodo upravičeno rekli: saj smo itak šli predaleč s temi avtomobili. Kakor je časih cesar imel za

vsako najkrajšo pot konjička, tako že tudi mi nismo mogli k sosedu, ki je živel preko ceste, da bi ne vpregli karo. Ž ne naročavajo: postili se bote. Mnogi bodo upravičeno rekli: naš rod je rod debeluhov in preužitkarjev, samo na vago mislijo, bomo imeli pa državno dijeto, zdravo bo, če si malo pasove stisnemō in še duhu damo malo več vage. — Že naročavajo: sem z denarjem za "defense bonds", za "rdeči križ", za davke. Mnogi bodo upravičeno rekli: če ubogim in potrebnim nočejo dati sami, bo pa država in vojska razdelila, vzela, kjer je preveč in dala tja, kjer je premalo. Že naročavajo: Treba bo tisoče in tisoče žrtev, da se iz tega blata izrinemo. Mnogi bodo upravičeno rekli: prav nam je, saj že itak noben ni več vedel, kaj se pravi pritrpati in zatajevati. Tako je treba nam starim otrokom palice, kakor je je bilo treba, ko smo bili otročaji, ker pač po otročje življenje jemljemo. Ali ni čudno, ko je cerkev pridigala: pobotajte se, potrpite drug z drugim, navadite se odpovedi, postite se, dajajte od svojega zaslužka vsem, ki so brez dela in jela, se je

svet smejal in plesal. Bog je daleč v kotu vstal, prav v ta zadnja nebesa so ga porinili: Tam bodi in tam ostani. Bog ravna po božje: dal nam je prosto voljo, pa je po božje dejal: pa se imejte, kakor se hočete imeti. Bom pa res v ta zadnjih nebesih ostal in počakal in videl, kako znate vladati svet po svoje . . . Kolobocija je nastala vsepovsod. In že čujemo glasove: kje pa je Bog, dobri, usmiljeni in milostljivi, da pusti, da se take stvari gode . . .

Ali ni čudno . . . ?

Kdaj je vojska pravična?

Po nauku božjem in po nauku Cerkve se vsak človek lahko postavi za svoje pravice, če mu jih prikrajšujejo. Vsak se lahko v bran postavi tudi z revolverjem, kadar mu hoče kdo vzeti dom, denar ali življenje. Po največjem učeniku Cerkve, sv. Tomažu, je vojska pravična takrat, kadar je država napadena po krivici, kadar se drugače ne morejo zmeniti, kakor z orožjem, ko so vsa druga sredstva uporabljena, da se mirnim potom poravnajo, kadar je stvar, za katero se stepo, pravična in

če ima država res voljo, da se za pravico bori, ne le za sebične namene, da, ne le voljo, jamstvo mora imeti, da bo vojska res prinesla to, za kar se bore.

Kdo se potemtakem danes s pravico na svoji strani bori? Težko vprašanje, težak odgovor.

Črne liste.

Že so se zbrale države v Londonu, med njimi tudi Jugoslavija, da si spletejo krvave metle, s katerimi bodo po vojski obračunali z vsemi, ki so pripravili to gorje, ki se gromadi nad plečeti človeštva. Zob za zob. Kri za kri. Ali moremo upati, da bo ta vojska prinesla zadnji mir, po katerem človeštvo hrepeni, odkar obstoji. Ne, nobene vojske ne bo več, nobene več. Ne more biti nobene vojske več. Imeli bomo milijon policajev in Nemca bomo pritiskali k tlom, da bo kar škripalo po njegovem telesu. Ali bo pomagalo? Nič ne bo pomagalo. Dokler ne bodo naši državniki resnično v življenju uveljavili, kar tako radi za časa vojsk govore; Bog je na naši strani. Dokler ne bodo državljanji tudi s srcem služili Vsemogočnemu, ne le z ustnicami. Ta Vsemogočni je pa tudi dejal: Moje je maščevanje.

Two Way Passage.

Naš pisatelj Lojze Adamich je zopet napisal knjigo. Z naslovom "Two Way Passage". Jako posrečeno misel razvija, kako urediti svet po tej sedanji vojski. Starši, priporočite to knjigo svojim

POZOR!

Generalni pravdnik Francis Biddle je ravno kar izdal sledečo izjavo glede nameščanja inozemcev v privatnih industrijah.

Pred dvema tednoma je Justični department izdal poziv na državne in lokalne izvršitelje zakona ter na splošno občinstvo, naj pomaga doma varovati svobode naše dežele, za obrambo katerih se naša dežela sedaj bori, s tem da obvarujejo civilne svobode našega lojalnega nedržavlanskega prebivalstva.

Preostaje pa še vedno resen problem, pri katerem treba imeti našo veliko svrhu stalno pred očmi; to je problem zapostavljanja inozemcev v privatnem zaposlovanju.

Ne moremo si predstavljati bolj kratkovidnega, škodljivega ali neameriškega ravnanja v tem času, kot izključevanje nedržavljanov od poštenega privatnega zaslužka. To je jako učinkovit način, da se rodi nesloga, da se prelomi vera v ljudi, ki so prišli v Ameriko kot zavetje svobode in pravičnosti. Tako počenjanje je popolno zanikanje naših ameriških institucij, naših svobod in načel, na katerih je bila ustanovljena naša demokracija.

Žal moram reči, da je prišlo do mnogo slučajev, ko so delodajalci odpustili delavce radi površne

mladim, naj jo prebero. Že zato, da bodo spoznali našega pisatelja, ki je tudi iz "starega kraja" doma. Veseli nas, da se Adamich poboljšuje, ta knjiga je tudi v duhovnem oziru malo bolj priporočljiva kot so bile njegove prejšnje.

Sv. pismo v naše hiše.

Ni še dolgo tega, kar sem srečal našega človeka, ki se je zgražal, da priporočuje sedaj katoličanom, da sveto pismo bero. V ljudski šoli smo res brali neke zgodbe, pa so nam vedno dejali, da se velikega svetega pisma ni treba dotikati. To je velika laž, sem mu dejal. Kar je dejal Lincoln, je Cerkev vedno učila: "brez svetega pisma človek sploh ne bi vedel, kaj je dobro, kaj je zlo". — Kar osupnjen sem pa bil, ko sem zvedel od so-duhovnika, da je imel nad seboj župnika, ki je bil hud, ker je nekemu sveto pismo dal za božični dar.

Cerkev pravi in Cerkev bo menda ja vedela, kaj uči: sv. pismo v vsako hišo. Seveda pravo sv. pismo, ne od protestantov potvorojeno. Pravo sv. pismo, od cerkve po resnici razloženo.

Duhovnik se je jezil

oni dan: bil sem tu in tu in sem srečal šolarje višjih šol, ki so nosili pod pazduho knjige, ki so od cerkve prepovedane. Knjige največjih sovražnikov vere in Boga. In še se je jezil: kaj naši duhovniki sploh mlajšim nikoli ne povedo: kaj je dovoljeno čitati in kaj dober katoličan ne sme čitati? Saj je vendar

pod kaznijo izobčenja prepovedano čitati take knjige.

Treba bo torej tudi v tem oziru malo bolj paziti. Sicer govore in pišejo tudi o tem naši listi in časopisi. Dobro bi pa bilo, da se to tudi z lece javno pove našim mlajšim nadebudnim vedoželjnežem: Kaj se ti fantič v nevarnost podajaš, čez vodo v vas hodiš, pa plavati ne znaš . . . — Vsaka brezverska knjiga je velika nevarnost, v nevarnost se ne sme noben izpostavlјati. Zato nas Cerkev brani pred temi nevarnostmi s tem, da nam te knjige prepoveduje.

Znani italijanski antropolog Lombroso je dobil nekoč pri ravnatelju pariške policije fotografije hudodelk za svoje nove delo. Ko je knjiga izšla, je Lombroso en izvod poslal tudi ravnatelju pariške policije.

Lombroso je vsaki fotografiji posvetil dušeslovno razlago, v kateri je dokazoval, kako ima ta obraz značilna znamenja hudodelke iz naslade, drugi spet običajne poteze hudodelke pod vplivom alkohola in tako dalje. Ko je zdaj ravnatelj policije natančneje pregledoval obraze, je odkril veliko pomoto: Ko je posojal Lombrosu fotografije, se je zmotil. Ni mu poslal fotografij hudodelk, temveč trgovk, ki so morale nekoč prošnji za trgovinsko dovoljenje priložiti tudi — svoje slike in popis dotedanjega življenja.

“sumnje”, da utegnejo biti nelojalni inozemci ali celo, ker imajo “inozemsko doneča imena”! Rad bi opozoril delodajalce, da od vsega našega nedržavlјanskega prebivalstva je po šest izmed vsakih deset tisoč oblast smatralo za nevarne miru in varnosti Zdr. držav.

Rad bi tudi opozoril delodajalce, da imajo mnogi “inozemcev”, ki so jih odpustili, sedaj svoje sinove v naši vojski ali mornarici.

Izključiti inozemce od zasluška je kratkovidno in škodljivo. Naša dežela potrebuje sedaj izurjenost in službo vsakega zdravega in lojalnega človeka, državljana in inozemca, in odjemati deželi priložnost njihove službe, je gospodarska zguba in bedast pogrešek.

Ako nam je mar za demokracijo, nam mora biti mar za-njo kot nekaj, kar velja tudi za druge; da, tudi za inozemce, za Nemce, za Italijane in Japonce, za one, ki so z nami, kakor tudi za one, ki so proti nam: Kajti Bill of Rights ne štiti le ameriških državljánov, marveč vsa človeška bitja, ki živijo na naših ameriških tleh, pod našo ameriško zastavo. Pravice Anglo-Saksoncev, Židov, Katoličanov, Črncev, Slovanov, Indijancev — so vse enake pred zakonom. Vse to moramo imeti pred očmi.

SLOVENSKI MISIJONARJI PIŠEJO —

Raghabpur: Novozgrajena šola napreduje z orjaškimi koraki. Nadebudna bengalska mladina jo vsak dan napolni do zadnjega kotička. Po otrocih tudi poganški starši prihajajo do spoznanja svete vere. Seveda uspeh se ne bo pokazal v enem letu. Milost počasi prenavlja ljudska srca, in to traja leta in leta. Protestanti, ki so bili prej silno močni, so začeli zapuščati Raghabpur, a njih verniki prihajajo v naročje svete cerkve s požrtvovalnim prizadevanjem o. Poderžaja. Nedavno je sicer nek protestantski učitelj zopet odprl šolo v Raghabpurju samem. Več šolskih otrok je začelo zahajati na to ‘univerzo’; celo nekaj dečkov iz naše šole je privabil novodošli učielj. Toda sv. Jožef, zaščitnik raghabpurskega misijona, je poskrbel, da je v njegovem misijonu samo katoliška šola: novi učitelj je namreč nenadoma zaprosil za sprejem v katoliško cerkev in je z vsemi šolarji prešel v našo šolo . . .

V **Morapaju** smo letos praznovali stoletnico odkar se je začelo misijonsko delovanje v krajih, kjer je danes naš bengalski misijon. Zaradi nezdravega podnebja in pomanjkanja misijonarjev

se misijon ni mogel prav razvijati. Šele v zadnjih 15 letih se ta božja njiva sistematično obdelava. In ljubi Bog je blagoslovil trud svojih misijonarjev. Število vernikov se je medtem podvojilo in šteje danes nekaj manj od 10.000. — Praznovanje stoletnice je bilo v obliki malega evharističnega kongresa, ki ga je z vso marljivostjo organiziral dekan misijona, o. Poderžaj. Skozi tri dni so se vrstila razna zborovanja katehistov, Marijinih družb, katoliške akcije, itd.

Višek svečanosti je bila pontifikalna maša kalkutskega nadškofa, pri kateri je bilo navzočih 2000 vernikov iz vseh krajev misijona. Globok utis je napravila velika evharistična procesija. Najsvetejše je nosil prevz. g. nadškof. Daleč po bengalskih poljanah so se razlegale domače svete pesmi. Bengalska godba in pokaenje domačih bomb je lepšalo to evharistično slavje. Nekaj posebnega je bila za ljudi gledališka predstava. Igralska družina o. J. Vizjaka iz Bošontija je uprizorila zgodovinsko igro "Akbar", ki opisuje misijonsko delo v Indiji za časa indijskega cesarja Akbarja. Med gledalci je bilo tudi mnogo poganov in mohamedancev. Do treh zjutraj je 3000 gledalcev z velikim zanimanjem in veseljem sledilo predstavi. — Praktični sklepi kongresnih zborovanj se zdaj izvajajo v življenju. Molimo, da bi bili sadovi jubilejnih svečanosti trajni.

Lojze Demšar, D. J.

Bošonti: Riževa žetev je letos zelo dobro kazala. Toda zdaj je strašna nevihta pokvarila velik del žetve. — Na misijonski postaji so v teku dveh tednov ubili 20 strupenih kač.

Darjeeling: Brat Udovč piše: Vkljub velikim oviram misijonsko delo tukaj lepo napreduje. Štiri nove družine se pripravljajo za prejem sv. krsta, a druge se približujejo. — Nadejam se, da bom mogel pripraviti letošnjo zimo dve gledališki predstavi. Dekleta bodo uprizorile igro "Večna mladost". Ker bo to njih prva predstava, zato se zanjo z vso vnemo pripravljajo. — Zdaj imam mnogo bolnikov. Dnevno jih obiskujem kakih dvajset po vaseh v okolici. Dal ljubi Bog, da bi mogel po teh delih telesnega usmiljenja rešiti tudi njih duše.

"Iz bengalskih poljan"

Do nedavna je prihajal k vam "Bengalski misijonar" iz Ljubljane in vam povedal kaj delajo in kako živijo vaši rojaki-misijonarji v Bengaliji. Nesrečna vojska je pretrgala vse poštno zveze z Ljubljano. Zato "Bengalski misijonar" ne more več prihajati k vam z našimi poročili. Gotovo vam bo drago, če vam bomo od zdaj naprej pošiljali brezplačno večkrat na leto, naravnost iz Indije, misijonsko poročila "IZ BENGALSKIH POLJAN", da bo ostala živa zveza med vami in nami.

Zelo pa nam je žal, da tokrat še ne moremo poslati poročila "IZ BENGALSKIH POLJAN" vsem dosedanjim naročnikom "Bengalskega misijonarja" (priloga Glasnika presv. Srca Jezusovega), ker nimamo njih naslove. Zato Vas prav lepo prosimo, da nam sporočite adrese onih, ki bi želeli prejemati ta naš listič "IZ BENGALSKIH POLJAN" in ga jim bomo rade volje brezplačno pošiljali.

Za Bengalske Misijonarje (Rev.) Janez Ehrlich, S.J. St. Mary's, Kurseong, Bengal, India.

Zahvala malega slepca

Bilo je prve dni avgusta. Naša rižna shramba je bila popolnoma prazna, a pred vrati je čakala cela truma revežev. Nisem jih mogel prepričati, da jim ne moremo pomagati, ker še sami nič več nimamo.

Žalosten sem sedel pri mizi in razmišljal kako bi mogel pomagati trpečim ljudem. Tako sem bil zamišljen, da nisem niti opazil kako se je približal mizi majhen Bengalček. Prijel me je za roko, jo poljubil in zašepetal: "Džišur pronam, fadar! — Hvaljen Jezus, oče!" Bil je to Tonček, mali slepec. Lepota njegove domovine in materin mili pogled so zanj le prazne besede. Okoli vratu mu visi križec in Marijina svetinjica. Raztrgane hlačice pokrivajo njegove drobne ude. Pri vratih je plašljivo čakala njegova mati.

Prijel sem revčka za obe roki. To ga je ohrabilo, in

bolj glasno je ponovil svoj pozdrav: "Džišur pronam, fadar!"

"Antoni, kemon ačo? — Kako se imaš, Tonček?" sem ga vprašal tiho.

"Apnar aširbade bhalo ači — z vašim blagoslovom mi je dobro."

Ubogí revček. Njegova upadla lica so govorila sama zase. Mnogo vode je steklo iz Gangesa v morje odkar je on zadnjič sedel pri polnem krožniku riža. Od tedaj naprej pa je lakota zavládala tudi na njegovem domu. Ni čuda potem, da ga je bilo skoraj samo kost in koža. A njegove hlačice? Krpe so se komaj še držale skupaj.

"Fadar, amar ma khub košto patče — Oče, moja mamica veliko trpi, nima kaj jesti." — O sebi, revček, nič ne govori; on misli le na svojo mamico.

Silno me je ganila ta otroška ljubezen do matere. Ne pozna on milega materinega obraza, toda ve, da ga njeno srce ljubi, in bi rado vse dalo, samo da mali Tonček ne bi več stradal. In ta ljubljena mati zdaj trpi, zelo trpi. Ta misel ga je popolnoma prevzela, nase je popolnoma pozabil. Kako mogočen je dragi Bog, ki je ustvaril tako veliko in krasno srce v tako malem bitju.

Tonček je z obema rokama stisnil mojo desnico. "Ne boj se, dragi," sem mu rekel, "vse police bova preiskala. Za tvojo mamico in malo sestro bova že kaj našla. Tudi zate imam nekaj lepega."

Stopil sem k omari. Samo ena oblekca je še bila notri. Hranil sem jo za kakšnega

velikega siromaka. No, zdaj mi je Jezus sam poslal tega velikega reveža.

"Glej, Tonček, tukaj imaš lepo obleko. Priden bodi in imej rad svojo mamico še z naprej."

"Džišur pronam!" — to je bilo vse kar je mogel reči iznenadeni revček. A s kakšnim izrazom hvaležnosti! In kot da je nekaj pozabil, se je odhajajoči deček obrnil nazaj in rekel: "Dhonorbad, fadar! — Hvala Vam, oče!" — In čez upadlo lice se je razširil mil smehljaj, smehljaj poln sreče in hvaležnosti. Smehljaj malega slepca!

Tedaj sem mislil na plemenitega dobrotnika, ki mi je pomagal osrečiti to ubogo bengalsko dete. A slepi Tonček je medtem že klečal v kapelici in molil za dobrotnika tam daleč "za veliko vodo" . . .

A. Gabrič, D. J.

Zastopnik naših slovenskih misijonarjev v Indiji je v Ameriki Rev. Julij Slapšak. Naslov: 3447 E. 80th Street, Cleveland, O. Kdor je namenil kake darove za naše indijske misijonarje, naj jih pošlje nanj. On bo vse pravilno odrajtal po najbližji pošti. Gospod Julij sprejema tudi darove za južnoameriškega misijonarja Fr. Trampusha. Že vnaprej se v imenu misijonarjev najlepše zahvaljuje za vsak dar. Najbrže bo tudi v našem listu priobčeval darove.

P. O. BOX 608 LEMONT, ILL.

Piše odlični rojak iz Clevelanda: Koledar Ave Maria je bil sicer vedno lep ter vsikdar vreden tistih 50 centov. Če kedaj, to pot je pa vreden najmanj dolar. Želim, da bi ga mogli še najmanj 50 let izdajati v slovenskem jeziku. Za pozneje bo pa že Bog odločil, da bo prav za Ave Mario in naše slovenske frančiškane, ki se trudijo za narod. Kar se tiče mesečnika, se mi pa zdi, da je čedalje lepši in zanimivejši. To je list, ki bi ga moral čitati ne samo Slovenec, ki si je ohranil vero, pač pa tudi tisti, ki jo je že povsem izgubil. Zelo mi ugaja pridiga Janeza Svetokriškega. Z zanimanjem sem jo čital in z zanimanjem čakam, komu bo sedaj še kake faconetle dajal. Zanimivi so vsi drugi članki in odstavki. Samo strica še podregnite za pečjo, da ne bo dremal kot medved o Svečnici. Žal, da p. Benigen nima nič več povedati o lepi Palestinski deželi. Vprašajte ga, če bo še kedaj šel v Jeruzalem, grem z njim, po vojni seveda.

Kakor voda na mlin, mi je Vaše pismo, g. Jože Grdina. Februar — mesec propagande za katoliški tisk. Laska va beseda, beseda Vaša, samo namenjena bi morala biti rojakom. Nam pohvala ne pomaga. Naš vrli Jože je bil sicer vedno v prvi vrsti za-

govornikov in agitatorjev našega lista, toda naslovite te besede še zanaprej le rojakom našim v želji, da se na naš list naroče.

Ne vem, kako bo s 50 timi leti življenja lista. Po deset naročnikov umre na mesec, po dvajset se jih skesa in odpovedo naročnino. Z nadčloveškim naporom se trudi Brat Antonin, da obiskuje naše dobre ljudi in jih ohranja za list. V pretečenem letu smo jih izgubili krog 500 v starem kraju, nikdar več jih ne bomo dobili nazaj, krog 200 niso hoteli poravnati za leta nazaj.

Reči hočem: Dobri g. Grdina in vsi zastopniki naši, besede pohvale o listu so dobrodošle, dobrodošle so pa predvsem listu, če jih naslavljate na rojake naše, zlasti na take, ki bi lahko bili na list naročeni, pa se jim vredno ne zdi. Zastopniki, prosimo Vas. Vi ste nam ohranjali mesečnik teh 35 let, Vi ga nam bote ohranili še za nadaljnih 50.

Pravi rojak iz Steeltona: "Popravite v listu izjavo, da so samo starši krivi, da otroci ne govorijo več slovenščine. Recite, da so tudi višji cerkveni krogi krivi. V Steeltonu vem, da so bile sestre voljne poučevati otroke v slovenščini, imeli so abecednike, tudi župnik je bil navdušen, pa so gospod škof rekli: nič več. V Ameriki ste, naučite se angleščine, ker jeste ameriški kruh. Tako je gospod."

Priobčujem g. Žlogar Mlajši. In pristavljam: ni-

Altar Marije Brezijske v cerkvi Sv. Lovrenca v Clevelandu, Ohio. Ravno dokončan.

sem zapisal prav, da so samo starši krivi. Trdim pa še, da so precej zakrivali. Spominjam se svojega očeta (ni lepo o svoji žlahti govoriti, toda mi je spet kakor voda na mlin . . .), očeta se spominjam. Živelim smo v še hujših razmerah, ko sem bil samosrajčnik, prvohlačnik in študent v Mariboru. Vse je bilo nemško; šola, cesta, še cerkev. Toda pri nas doma je očetova roka padla po glavi, po hrbtu, kamorkoli je kazalo, kadar je kdo med nami zinil nemško besedo. Pa je moj oče znal perfektno nemščino. Malo več pesti, pa

bi bilo bolje v marsikateri naši družini tudi v narodnem oziru. Pa bo rekel p. Bernard: blebetač in pisatelj. Kregal me je že večkrat p. Bernard, da z našimi slovenskimi Amerikanci v Lemonu samo po angleško govorim. Vidite, taki smo. Pa še komu drugemu: roko na srce in "mea culpa". — Eni očetje se zavedajo svoje naloge, drugi ne. Naša krivda.

"Father Zakrajšek se mora braniti pred Srbobranom." Žalostno, toda, kako resnično, da se še v teh tež-

kih časih ne moremo prav zediniti, da bi ne nosili te stare ribarije v svet. Dajmo se vendar v trpljenju spraviti med seboj. — To bi tudi lahko kedo povedal našim ljudem tam blizu Washingtona, naj ne govore samo o uspehih **Srbov** v Južni Srbiji, v takoimenovani armadi generala, sedaj vojnega ministra Draže Mihajloviča, saj ima mnogo Slovencev v svojih vrstah in Hrvatov. So to torej **jugoslovanski uspehi.**” **L. M., So. Chicago.**

Dobro povedano. Kaj hočete? Vsak rad svojo malho hvali. Morda je Hitler napravil veliko dobroto Jugoslaviji, da je Slovence nagnal v Srbijo. Bridka preizkušnja, pa bo več bratoljubja rodila. Škoda, da še Hrvate ni. Pa ti se bodo že sami naučili jugoslovansko misliti. Sicer je pa vojni minister Mihajlovič to napako srbstva sam popravil in kdo bi jo mogel bolje popraviti, ko je poslal telegram v Ameriko, da se v njegovih vrstah bori tudi na tisoče in tisoče Hrvatov in Slovencev. Ste brali o tem telegramu po vseh naših listih? Zadovoljiti nas mora. Srbom pa tudi ne zamerimo, vsak ima k sebi roke obrnjene. Čast jim gre pa vseeno in sicer prva.

Tajnica Ženske Zveze, Mrs. Josephine Erjavec, mi piše: “Kako pa, da ste napravili tako gorostasno napako o Ženski Zvezi v svojem koledarju glede števila življenjskih let Zveze in števila članic v svojem poročilu

o Jugoslovanskih društvih?”

Žal mi je, žal mi je, žal mi je. Se ne morem opravičiti. Razen z staro uredniško upravičbo: v zadnjem momemtu mi tiskar naroči, da ima premalo tvarine za četrt pole. Hitro sem mu poslal Mladinejev narodni adresar in mu naročil, naj pretiska seznam društev in listov po Ameriki, ne da bi se zavedel, da je med organizacijami ena, ki kaže največ življenja zadnje čase — vsa čast Ženski Zvezi — in da je zrasla v desetih letih v mogočno ženo, jaz sem jo pa v koledarju l. 1942 še vedno pogledal kot otročička, ki joka in hoče hrane . . .

Ali dobim odvezo? Pokoro si pa sam naložim, da bom v prihodnjem koledarju napisal vse dobro o razvoju te čedne naše mladenke in žene, Zveze, ki je v teh bore letih pokazala tako bujno moč.

—
Odlomek pisma prijatelja v Washingtonu: “. . . Če boste še računali na moje sodelovanje pri listu, Vam bom od časa do časa lahko poslal kaj tvarine za Ave Mario. Kaj mislite, če bi napravili poljuden podlistek z nadaljevanji. To bi bilo zame najlažje in tudi potrebna vzpodbuda za mesečni prispevek.”

Ta moj prijatelj je mlad Slovenec, ki je pred nedavnim časom po čudnih naključjih prišel v Ameriko. (Morda še kedaj kaj napiše o teh čudnih naključjih, so jako zanimivi.) Je sedaj za-

poslen pri poslanstvu v Washingtonu in urejuje “Jugoslovanski bulletin”, ki ponajveč prinaša vse vesti o Nepokorljivi Jugoslaviji, ki jih, čitatelji naši, čitate po vseh naših časopisih. Za časa njegovega bivanja v Lemontu, bil je dober mesec pri nas, se je ta mladi mož čudil priprostemu slogu Ave Marie in je dejal: ne bi mogel jaz biti sodelavec lista, ki mora tako priprosto in preprosto pisati. Razlagal sem mu: kako bi mogel tak list kot je naš, preko glav naših čitateljev, ne učimo ne slovnice, ne znanosti, ne modroslovlja, samo v pouk in zabavo jim pišemo, tudi ne mislimo, da bi moral biti naš list bogve kako učen in visok . . . Tako sem mu razlagal.

Veseli me in nas vse, če bo res, kar napoveduje, da bo pristopil v krog dopisnikov. Po nekaj mesecih življenja v Ameriki je menda že spoznal, da slovenski izseljenci nismo filozofi in moremo prebaviti samo domačo duhovno in dušno hrano, kakor je pravilo tudi pri telesni hrani. Dobrodošli torej, vse sprejmemo, karkoli napišete. Glavca Vam je brihtna, srce dobro, oči imate pa tudi odprte. Najbolj zadovoljni bodo braveci, če nam napišete, kako se kaj potuje po svetu. Kako da ste mogli med vojsko iz domovine. Kako je bilo v Španiji, na morju, v Afriki in kaj sodite o Ameriki —, ki je tolikim — **malerika . . . ?** Pa brez zamere, da sem vse to priobčil.

Pismo o slovenski misijonarki — Ani Lampe, ki je decembra meseca preminula v bolnišnici svete Marije v Duluth. Poslal ga je znani narodnjak Matija Pogorelec.

“Prosim g. urednik, priobčite to pismo o dobri ženi, ki je bila toliko let desna roka svojemu bratu misijonarju Simonu Lampetu med Indijanci. Smelo jo lahko imenujem edino slovensko misijonarko med Indijanci.

Leta 1900 mi je pisal rajni misijonar Simon Lampe, naj mu pošljem pratiko . . . Prišla je k meni moja sestra Ančka, 8. maja. Ko sem prvič imel priliko, da skočim h gospodu šimnu, mi jo je z veseljem predstavil kot svojo novo gospodinjo. Ni mu bila samo gospodinja, delila je z njim misijonske uspehe in misijonske težave. Kolikokrat sem ju obiskal z namenom, da mi g. Simon raztolmači nekatere najdbe, ki sem jih dobil od Indijancev. Pa mi je večkrat kar gospodinja Ana raztolmačevala čipavanski jezik. Ob teh obiskih in še pozneje sem spoznal, kaka blaga duša je bila ta gospa Ana in kakor ustvarjena, da bratu pomaga. Zato je moramo ohraniti v spominu z spominom na velikega brata vred.

Rojena je bila v Ljubljani l. 1858. Bila je torej 84 let stara, ko je umrla. Celih 42 let je preživela v Ameriki. Teh 42 let je večino preživela pri svojem bratu v indijanskih pragozdih. Živela je v skromnosti kakor je živel v skromnosti njen brat. Komaj 4 dolarje je prejemale mesečno za svoje požrtvo-

valno delo. Poleg hišnih opravil je imela vrtič, kjer je pridelovala potrebno domačo hrano. Po l. 1918., ko je gozdni požar uničil vso indijansko rezervacijo v Clognet, Minn., kakih 20 milj od Dulutha, kjer sedaj deluje Slovenec, rojen v St. Joseph, Minn., Rev. Francis Bernik O.S.B., je začasno, dokler niso postavili novo cerkvice, delovala kot gospodinja v župniščih v Ely in Duluthu. Prav zadnja leta življenja je pa preživela kot privatna oseba v New Duluth, Minn. Leta depresije tudi zanjo ni-

so bila lahka, toda voljno jih je nosila, ker je bila vajena misijonarske skromnosti, jo je pretolkla do visoke starosti. Živela je v nadstropju svoje hišice in se bavila z obdelovanjem svojega vrtička. Nekaj časa pred njeno smrtjo ji je bila hiša prodana, kar jo je zelo zadelo. Sama se je večkrat izrazila: če me kam preselijo iz te moje skromne sobice, bom umrla. Kot je pričakovala, tako se je zgodilo. Kmalu zatem je legla na posteljo, iz katere ni več vstala. Njena nečakinja je v veliki svoji dobrot-

ljivosti pustila službo v bolnišnici sv. Marije v Duluthu in prišla svoji teti streč. Tako požrtvovalno ji je stregla, da je nekaj tednov pred smrtjo tete Ane sama morala v bolniško posteljo. Še sedaj, ko to pišem, se vedno nahaja v duluthski bolnišnici. K bolniški postelji Ane sem prihajal večkrat tudi jaz, kjer sva se pogovarjala o tem in onem. Najraje mi je ogrevala spomin na svojega brata misijonarja in z veseljem pripovedovala, kako je rad prihajal k njej te zadnja leta in vedno sta še rada skupaj zapela ljubke slovenske narodne. Ob zadnjem obisku je bila še vedno sveža in vedrega spomina. Dala mi je nekaj knjig v spomin, med njimi cenim najbolj Slomškovo knjigo “Večno Devištvo”, ki jo je še sama avtografirala (podpisala). Drugi dan po tem obisku, jo je Rev. John Sholar prepeljal v Dom sv. Ane za onemogle, kjer sem jo videl še 5 dni pred smrtjo. Tudi tedaj se je še vedno kljub visoki starosti in velikemu trpljenju razumno razgovarjala z menoj. Veselilo me je, da je mnogo njenih sosed prihajalo na obisk k njej, kjer so ji izkazovali svojo ljubezen tudi z domačimi darovi. Dne 12. decembra je z nebeškim nasmeškom na ustih zaspala v Gospodu. Dva dni po smrti smo jo v družbi družine Petra Štaudohar, kjer so bili Lampetovi vedno najljubši gosti in prijatelji, prepeljali v dvorano cerkve sv. Elizabete v New Duluth, Minn. Na odru je bila oblečena v habit Tretjega Reda sv.

Franciška in vsa rakev je bila obložena z duhovnimi spomini maš, ki so jih poslali njeni prijatelji in župljani cerkve. Dne 15. dec. so še vzeli njeno sliko, ta dan smo jo tudi pokopali. Udeležba ob pogrebu je bila obilna, bilo je nekaj duhovnikov navzočih in veliko število slovenskih rojakov. Rev. J. Sholar je opravil pogrebne obrede in sv. mašo zadušnico. Stregel mu je pri maši njegov nekdanji ministrant, sedaj vojak v ameriški armadi, Vladimir Braje. Pokopali so jo v divnem kraju, na pokopališču Ville Scholastike. Tako je odšla od nas ena najstarejših naših naseljenk, edina slovenska misijonarka. Naj ji bo blag spomin, v tuji zemlji, kateri je posvetila telo in dušo za blagor svojega brata misijonarja in ubogih indijanskih duš, naj počiva v Gospodu.

Nečakinji Mariji Lampe pa želimo skorajšnega okrevanja, ker hočemo, da Lampetovo ime še dolgo ne izgine. Ime Simona in Ane Lampe nam bo trajno v srcu."

Med tem je tudi Mary Lampe umrla. Bog ji daj večni mir in pokoj.

Bog plačaj dobrotniki!

ZA LIST AVE MARIA—Po \$6: M. Jakopic. — Po \$5: F. Drobnič. — Po \$4: V. S. Brezar. — Po \$3: Mrs. Drasler, Mrs. J. Grdina. — Po \$2: F. Stavec. — Po \$1: J. Telban, J. Pintar, K. Varišek, Mrs. L. Gornick, M. Matkovich, Mrs. A. Pipan. — Po 50c: F. Zadnik.

ZA MARIJIN ALTAR — Po \$150.00: H. Zobitz.—Po \$125.00: N. N. — Po \$5: G. Stephen. — Po \$1: J. E. Ponikvar, M. Sivic, Mrs. I. Pantzar, M. Cadonic. — Po 50c: A. Burdick.

ZA TABERNAKELJ — Po \$50: H. Zobitz. — Po \$2: F. Marolt.

ZA KRUH SV. ANTONA — Po \$1: M. Sivic. — Po 50c: Mrs. J. Novak.

ZA SV. JOŽEFA — Po \$2.50: J. Maronich.

ZA SAMOSTAN — Po \$25: F. & A. Gorenz, J. Dobrauc. — Po \$10: A. Grdina, N. N.—Po \$3.35: J. Hervat. — Po \$2: K. Varišek. — Po \$1.25: K. Lopic. — Po \$1: M. Klun, M. Cesnik, M. Usnick.

ZA LUČKE — Po \$1.50: F. Hren. — Po \$1: M. Sivic, F. Pajk, J. Smist, M. Zitko, J. Roncevic, K. Varišek, M. Bluth, Mrs. H. Zobitz, Mrs. J. Kuhel, M. Jersan, N. Haffner, V. Bregar, V. Hocevar, J. Percin, Mrs. Lukas, H. Pogačnik. — Po 50c: M. Silc, M. Usnick, K. Lopic, Mrs. Mestek, L. Berce, M. Sajovic, A. Xeller, Mrs. M. Skender, M. Knasevec, F. Zadnik, J. Gorenz, T. Kasic, A. Roznik, J. Budan. — Po 25c: Mrs. F. Ajster, A. Rontar.

ZA APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA — Po \$20: F. Filipis, J. & K. Jeglich. — Po \$10: A. Stariha, M. Slanovich. — Po 50c: J. Selak, A. Selak.

SVETE MAŠE — Po \$60: Mrs. H. Zobitz. — Po \$50: N. N. — Po \$42: A. Zeleznick. — Po \$25: N. N. — Po \$10: Mr. Setnikar, U. Crnkovich, Mrs. Delach. — Po \$8: Rev. G. Trobec. — Po \$5: F. Stergas, J. Meglen, Laurich Fam., J. Smrekar, A. Rent, T. Zdešar, Mrs. M. Zust, F. Drobnič, Mr. Zupec, Mrs. Ruppe. — Po \$4: Rev. Reisel, B. Vranichar, F. Pernus, M. Kozjan, Mrs. J. Kuhel, Mrs. Toplišek. — Po \$3: F. Marolt, K. Brunecy, J. Mihelich, J. Stefančič, N. N., M. Krasevec, F. Zadnik, T. Kasic, Steve Mohorko. — Po \$2: M. Novak, L. Anzich Sr., K. Lopic, Mrs. L. Judnich, F. & T. Toplišek Jr.,

M. Pogačnik, M. Hocevar, Mrs. G. Kriener, J. Kirn, M. Grum, J. Gorenz, J. Traven, M. Draz, M. Sitar, J. Budan, J. Jakše, — Po \$1: J. Butcher, F. Pajk, F. Tomšic, M. Zitko, Mrs. M. Mestek, M. Knauss, Mrs. A. Mehle, Mrs. Zupančič, Mrs. J. Vidmar, J. Leskovitz, Mrs. M. Skendar, M. R. Tometz, K. Varišek, J. Pintar, Mrs. M. Puncar, H. Stutt, F. Buttari, A. Kolence, A. Kochevar, Mrs. M. Slak, J. Zupančič, Mrs. J. Kosarog, M. Svest, M. Ajster, M. Sivic, J. Potokar, M. Tomec, A. Berry, N. N., M. Selak, M. Kerzan, C. Bučar, J. Pintar, M. Schmitt.

ZA ROŽE: A. Tomazin (5), V. Kunz (1), Dr. Sv. Ane (6), Josie Erjavec (10), G. in H. Gasper (4).

Brat Antonin, naš po-
tovalni zastopnik se sedaj
nahaja v državi Ohio.
Vse naše naročnike in
prijatelje prosimo, naj mu
gredo na roko. Bog Vam
plačaj vso dobrotljivost,
ki jo bote njemu pokazali.

ZAHVALJUJEJO SE BOGU,
Mariji, Sv. Tereziji, Frideriku Baragi, Sv. Antonu za pridobljene milosti:

M. Jakopic, K. Varšek, V. S. Bregar, Mrs. J. Grdina.

UMRLI so sledeči dobrotniki in naročniki lista:

Ana Lampe iz Duluth, Minn.
Anton Toplišek, Strabane, Pa.
Mary Judnich, Pueblo, Colo.
Marija Lampe, Duluth, Minn.
Anton Ponikvar iz Clevelanda.
Barbara Buchar, Middletown, Penna.
Anton Kozlevchar, West Allis, Wisconsin.
Jožef Miller, Cleveland.
Bog jim daj večni mir in pokoj.
Plačaj jim Bog njihovo dobroto z večnimi darovi.

Z GRIČKA ASSISI

Čč. sestre se zahvaljujejo

Trinidad, Colorado—

Po §2: John Banich, Jack Tomšic, Bill & Rose Seftich, Mrs. A. Furlan, Peter Klay.

Po §1: John Hribernik, Ana Basič, Joe Smith, Charles Brown, Adam Zuvanich, Frank Debelak, Mary Brgac, Susana Valentin, Fred Valenčič, Tony Bradovich, Frank Malovič, John Bratovič, John Malovič, John in Tony Dekleva, Matt Carson, Nina Plich, Peter Klay.

Po 75c: Mary Piplak.

Po 50c: Matt Karčič, Ana Sepac, Feliks Zuvanich, Helen Fatur, Jack Tomšič Jr., Emil Pavlovic, Matt Saršan, Marko Boron, Joe Maljovac, John Lipec, John Roitz.

Prijazno smo bile sprejete tudi tukaj, za kar se najlepše zahvaljujemo vsem darovalcem, posebno še Mrs. Furlan za vso postrežbo, Mrs. Karčič in Mr. Roitz za spremstvo in prevoz. Bog vam plačaj za vse.

Rock Springs, Wyo.—

Ne najdemo besed, s katerimi bi se dovolj zahvalile za ljubeznivost in prijaznost, s katero smo bile sprejete in postrežene v Rock Springsu od č. g. A. Gnidovca. Bog naj mu stotero povrne za vse dobrote, ki smo jih bile deležne tekom najinega bivanja tam. Najlepša hvala tudi gospodovi sestri Ivani za vso postrežbo.

Prav pristrčna hvala Mrs. Potočnik za trud in pomoč, ki se je toliko žrtvovala in nas spremljala od hiše do hiše, kakor tudi Fortunu, ki nam je bil na razpolago s svojim avtomobilom.

Darovali so:

Po §25: Č. g. A. Gnidovec.

Po §5: Berta Potočnik, Barbara Notar, Mary Kržišnik, John Mrak, Frank Plemel, Margaret Zupanc, Martin Stolič, Wilhemina Mateljko, Ana Krek.

Po §3: Frank Potočnik, Mary

Rusold, N. N., N. Duzik, Mary Mlinar, John Porenta, John Radoševic.

Po §2.50: Urban Taučer Sr.

Po §2: Ciril Potočnik, Joe Krulac, Steve Kavčič, J. H. Galisich, Katarina Jelovšek, John Eusek Jr., Mrs. M. Cohn, Mary Berta, Valentin Marcina, Antonija Gosar, Franciška Kržišnik, Mary Gališič, John Puc, Victoria Hajduk, Frank Mrak, William Yugovich, Joseph Kolman, Antonija Demšar, Geo. Radoševich, Frank Jamnik.

Po §1.75: Helen Papernak.

Po §1.50: Lenart Potočnik, Louis Eržen, Antonia Storman, Joe Radoševič, Julija Pavkovič, Johana Bernard.

Po §1: John Jenko Jr., John Radoševič, Mary Cukale, John Kuder, Mary Ravnikar, James V. Gerard, Mary Jenko Sr., Elsie Menapace, Mary Završnik, Mary Ira, Mary Bozner, Mary Kuder, Cristina Božner, Joe Bogataj, Mary Thomas, Katarina Potočnik, Frank Golob, Albert Korfanta, Marjana Marcina, Stanko Tijan, Angelina Begović, Katarina Skorup, John Anzele, Mary Lebar, Mary Tomšic, Mary Spelic, Vera Perkovic, Joe Pretel, Ana Oblak, Mary Bernard, Mary Radoševic, Jernej Jugovic, Mary Hafner, Marija Tučer, John Lebar, Tony Radelj, Josephine Hribar, Mary Jelosek, John Demšar, John Kržišnik, Johana Vehar, Antón Begovic, Matt Vehar, Anton Justin, Rose Kripen, John Subic, Rose Parkel, Katarina Subic, Mary Podbevšek, Mary Krzo, Mary Pivik, Mrs. Spess, J. Vardian, Ana Tarras, John Skubic, Mike Palko, Jenny Useničnik, Paula Starman, Angela Kos, Matt Leskovec, Iva Sotiš, Steve Angelovič, Mary Bučan, Luka Miklavčič, John Mrak, Kristina Mehle, Jenny Poljanec, Peter Grohar, Thomas Jelovčin, Joe Kovač, Val Kalan, Anton Kuseck, Anton Koritnik, Mary Mušič, Rudolph Jelovšek, Mary Kesner, Dorothy Pivik, Joe H. Pivik, Frank Demovich, Valent Angelovic, Geo. Stašek, Frances Dolar, Valentin Home, John Fortuna, Kate Tavčar, Rudolf Dolenc, Joe Kormaš, Jenny Fortuna, V. A. Fisher.

Po 75c: Mary Jenko.

Po 50c: Frances Doser, John Stevens, John G. Taučer, Mary Lison, Anthony Palkovič, Frank Paternel, Jure Susič, Richard Borzago, Katarina Popovich, Pierina Cologna, Mary Straus, Mary Zupanc, Frances Rebol, Flore Anselmi, Lucille Taučer, Frances Celinšek, Uršula Bernik, Daniel Pipkin, Brick, Rudy Dejakovich, Luka Perko, Paul Subic, Joe Zovkar, Paul Krpan, Tony Radelz, Ana Palenko, Angela Jenko, John Katanana, Sam Mihanovic, Rose Omeyc, Frank Tavčar, Matilda Butkovic, Rose Cukale.

Prav pristrčen Bog plačaj vsem odbrotnikom.

Butte, Montana—

Po §5: John Cadonich, George Sneller Jr.

Po §3: Mrs. D. Quinn, Mary Banich, Mr. & Mrs. Frank Metule.

Po §2: Apolonia Culum, Mary Turk, Elizabeth Andrijasevic, Matt Puhek.

Po §1.50: Mary Dušan, Charles Propp, Joe Krizmanic, John Modic.

Po §1: Magdalene Crnic, Nick Vrbanac, Jack Antonovic, Frances Pucel, Anton Ronsevich, Mary Tabac, Nick Vlaisalovich, Joseph Krautz, Mary Babic, Agnes Mihelic, Bob Serich, Boldy Tomas, Tony Spolar, Ted Larson, Anton Stepan, Joe Jaksa, Margaret Kosun, Mary Jelnikar, Matilda Toy, John Mihelic, Theresa Babic, Elizabeth Pajnic, Louis Spear, Dan Orlich, John Sajatovic, Mary Pradovich, Anna Spehar, John Pezdirc, Paul Sokolich, Peter Crnkovich, Ana Anzel, Ana Lubic, Emmatt Crotty, Donald Weir, Mike Auman, Thomas Marinovich, Pete Baker, Barbara Klemene, Mike Gregorich, Mr. Zugel, Ana Bežek, Antonija Malerich, Theresa Mihelic, Marko Gornik, Mary Konda, John Mufic, Mike Pezel, Ana Ivanovic, Mrs. Paul, Kate Ribic, Frank Stefanac, Peter Rondich, Joe tSesel, Martin Slogar, Margaret Iskra, Charles Matich, Antonia Rozich, Ana Jursinich, Agnes Stefane, Mary Flaisnik, Mary Orlich, Geo. Grgorich, Rose Lesh,

Ana Kore, Johana Grgorich, Thomas Grgorich, Mary Mihelich, John Mihelich, Mike Spehar, Matias Stariha, Mary Rozich, Josephine Kunst, Mary Wilcox, Katarina Tomažič, Mary Quayle, Albert Majerle, Mary Mogush, T. Dunstan, Margaret Mihelich, Ann Mihelich, Margaret Meine, Mary Markovich, Anor Nelson, Irene Klema, Mary Arozum, Anthony Konda, Ana Ivec, Mary Sneller, Mrs. Zoldak, Ana Lubic, Katie Lasich, Geo. Elenich, Tony Susteric, Rose Vidmar, John Petritz.

Po 90c: Antonia Vrbanac.

Po 75c: Martin Peškur, Louise Vazovich, Peter Šegina.

Po 70c: Mary Zupan.

Po 50c: Joe Panjan, Helen Bolkovac, Matilda Eltz, John Sutte, Mary Longerfuss, Louis Mihelic, John Jerom, Mary Panjan, Ana Baker, Frances Flenik, Ana Metule, Mrs. Noll, John Malenrik, John Plut, Joe Mufic, Johana Karlin, Lucille Buttala, Frances Vinski, Geo. Balkovac, Ana Metule, David Bleskovic, Clara Clarich, John Bozich, John Petritz, Frank Crnic, Mike Milic, Mrs. Jursnic, Rose Prus, Katarina Mureta, Jack Healy, Frank Plut, Joe Kristic, Rose Sakalich, Gabriel Kruzic, Kazimir Kruzic, Ana Kodis, Mary Predovic, Josephine Haidin, Charles Starcevic, W. Soklic, Mary Spear, Geo. Gregorich, Mary Sever, Antonia Sever, John Stankovic, Manca Katarina, Sophie Jesnic, Helen Sulivan, Milka Orlic, Mary Boric, Mary Adamovich, Dona Maretic, Mate Lubic, Stone Angela, Jerry Elcott, Edith Kruzich, John Sršen, Joseph Spear.

Vsem našim dragim darovalcem in vsem, ki so nam storili kakšno uslugo se iz srca zahvaljujemo, posebno še č. g. župniku M. Pirnatu zirekamo svojo srčno zahvalo za dovoljenje, da smo smeje pobirati. Istotako dolgujemo zahvalo dobri družini John Petritz, za vse izkazane usluge kakor tudi Mrs. Culum, Mrs. Orlich in Miss Matildi, Sploh vsem, ki so nam na katerikoli način nudili pomoč ključno srčen Bog plačaj.

East Helena, Montana—

Po \$5: Sophie Skodany, Frank

Hrella.

Po \$2: Joe Hrella, Mike Pavlevic, Mary Simich, Anton Smole, Mary Golik.

Po \$1.75: John Kovacich.

Po \$1.50: Mary Murgel.

Po \$1: Mary Rupert, Mary Bast, Joe Prebel, Agnes Strekal, Margaret Mule, Anton Vuk, Frances Knap, Mary Tursic, Frank Vržju, Joe M. Sašek, Anna Mufic, John Andolšek, Helen Russ, Louis Perhaj, Louis Smith.

Po 75: Mary Cvar, Pete Hrella.

Po 50c: Mike Hrstic, Joe Mihelic, John Skrinar, Mr. Tabac, Frances Jeraj, Mary Vlasic, Steve Cinker, Mrs. Smole.

Vsem darovalcem prav prisrčen Bog plačaj. Posebno še družini Louis Smith za izvrstno postrežbo.

Omaha, Nebraska—

Po \$3: Mrs. Anna Weiss.

Po \$2: Mary Compare, Floyd Virnat, John Chnelic, Mary Petrasic.

Po \$1: Henry Berghahn, Fran Jeršin, Edward Virant, Peter Brodnik, Nick Radenčič, John Muič, Katarina Spricer, Anton Sweiger, George Kocsic.

Prav prisrčno se zahvaljujemo vsem dobrotnikom zlasti še družini Weis in Geo. Kosic za prijazno postrežbo in vsestransko pomoč. Vsem našim blagim dobrotnikom širom Amerike želimo srečno Novo leto.

Sestre iz Mt. Assisi, Lemont.

HOW TO BECOME A TERTIARY?

Promoters — and we might say Members: How often has some one asked: "What does one have to do to become a Tertiary, and what are the requirements?" Do you answer, "We will present your name to the secretary and you (the prospect) should attend the instructions before meetings on the First or Third Sunday from 2:30 to 3:00 for three months. Prospects should be practical Catholics, Tertiaries say twelve

Our Fathers, Hail Marys and Glorias each day and wear our habit consisting of a scapular and word given to us on the day of Reception, and follow a very simple rule of life given to us by Saint Francis of Assisi." We are also pledged to follow the Three-Point Program of popular economics, as follows:

1. To commit no sin in heart or hand for the sake of goods or fortune.

2. To observe moderation in acquiring and enjoying goods or fortune.

3. To administer all goods of fortune in the way that they will serve the common good no less than personal advantage.

Selling the Third Order to our friends sometimes takes as much, and perhaps more, sales psychology than is required to sell a set of reference books or a piece of real estate. Let us brush up and bring in that new member or create new interest for that lapsed member.

THE THIRD ORDER EMBLEM

The Third Order Emblem, first introduced in 1915, and gaining favor in the last few years, is one means of advertising to the world that we are followers of the little Poor Man of Assisi and to create an interest in others to the point of asking about the Third Order. The gold center reminds us of the love of God. The blue rim reminds us of humility, the virtue peculiar to the Franciscan Order. The two crossed arms of Our Lord and St. Francis represents our Holy Founder's conformity with the simple and mortified life of his Master. Finally, the Tau cross in the center reminds the wearer of duty towards his neighbor, in matters spiritual and material. Thus the Third Order Emblem should remind the wearer of his own exalted aims and ideals and by the means of bringing others into the Order.

JUNIOR'S FRIEND

THE MAIL BAG

Dear Father,

Enclosed are the answers to December's contest. As long as I am writing I may as well tell you about myself. I am twelve years old and in the eighth grade in the Stowe School. I cannot go to a Catholic school since there is none near my home. But, I attend Catechism Classes one and one-half hours a week at the parish hall. . . . Sincerely,

Paul Shubitz (Duluth, Minn.)

P. S. I would like to have some Pen Pals. My address is 518 99th Ave. West.

We received the Ave Maria today and this reminded me to write. I haven't written for such a long time that I'll bet you are wondering who is writing you this letter. . . . I've been kept busy with my school work and my work around the house—helping my mother. I really didn't find time to write.

Golly, the months are just flying by. . . . here it is Christmas-past already. We had Forty Hours Devotion at St. Mary's (that's the Church I go to); that took up some of my time. . . . My sister Olga was in a program that the School children gave for Christmas. It was all about Our Lord's birth. My sister played the part of the Blessed Virgin Mary.

In my next letter (I think), I'll have some pictures by then, and will send you one. Wouldn't it be swell if we could have all the pictures of those who write to you published in the Ave Maria? . . . Well, I haven't anything more to write and so will close with Health and Happiness! . . . Your's in Christ,

Christine Lustik (Pueblo, Colo).
P. S. Sending you a few jokes that you might use. (Thank You!)

Friend to another in a restaurant: "Don't look around now, but the fellow going out of the door now has on your coat and hat."

* * *

Clerk in a bookstore to a skit-tish lady: "It's not dirty. It's earthly, which is a very different thing."

* * *

Golfer in a thicket: "Never mind about my ball, caddie. Come and find me."

* * *

Nothing is really work unless you would rather do something else.

* * *

Forty is the old age of youth, fifty is the youth of old age.

My! Do you know it is a year this month that I'm writing to the Juniors' Friend? Thank you for the chain you sent me which I won. That chain is a dandy. . . .

Enclosed is a picture which I am sending you as a remembrance of a friend. Don't forget that long letter you promised me after the New Year. . . . We had a visitor at our house on Dec. 28th. Father Pius Petric, O.F.M. and his nephew visited us. Do you know Father Pius? (And how! We went to school together—not in the same class.) . . . Sincerely,

Betty Kostelec (Enhaut, Pa.)

This is my very first letter to the Ave Maria, and I hope it leads to a sincere friendship between us. I have had the notion to write to you before but I suppose I was too self-conscious. Anyway, I'm very happy to have the opportunity of writing to such a swell Catholic Magazine.

My mother has been taking the Ave Maria for quite a while. She was fortunate in being one of the winners selected for the "Medeni Piknik." (The honey sure tastes swell.) I haven't much time in which to write, so I'll close hoping to write again real soon. . . . Yours in Christ,

Anne Krek (Reliance, Wyo.)

P. S. I almost forgot—my age is eighteen. Enclosed you'll find the answers to the contest. May God Bless you!

Well, I haven't much to write, right now. So I'll just write a few lines. I want to say Thank You! for printing my letter. Why,

when the mail man brought the Ave Maria, I never thought of my letter being in until I looked and was awfully surprised. I wish all the Junior Friends a Happy New Year and lots of luck for the entire year of 1942 . . . Well, I'll close now and Thank You very much for printing my letter . . . I would like to see you answer this letter for me. Please Father, if you have time? Thanks a million times for everything . . . Goodbye now until . . .

Helen Kalister (Cleveland)

My entries for the contest are enclosed. I hope I win, but I guess I don't have a chance. I am a newcomer to the Ave Maria. Just in case I win you will find my address below . . . Goodbye, Father!

Florence Krotec (Etna, Pa.)

I received your most welcomed letter and I was really surprised to hear from you. To tell you the truth, I didn't think you would write . . . Thank you very much for the two beautiful images of the Child Jesus. I have mine on my dresser and I gave one to my sister so that she too might have a remembrance of you . . . Before I forget, I want to wish you a very Happy and Prosperous New Year and hope you have many more like them! I know it is late to do the wishing for a Happy New Year but it is better late than never . . . I can't seem to think of anything to write about 'cause there isn't anything happening out here.

It sure is cold here. Monday's temperature was 26 below zero. How is the weather there? Is it very cold? (Only 10 or 15 below zero) . . . I wasn't home for a week because we were in Texas visiting my cousin at Fort Bliss. . . . Well, I haven't anything more to write about. So I will close hoping to hear from you soon . . . I remain yours in Christ,

Christine Lustic (Pueblo, Colo.)
P. S. I'm sending you a picture of myself, taken last Summer in our front yard. Hope you like it.

BLESSING OF THROATS

St. Blase's Day follows the Feast day of the Purification. St. Blasius was an early Bishop of Armenia and a martyr for the Faith. He wrought many miracles. Chief among them being cures of dangerous throat diseases. Therefore, throats are blessed on his feast day (February 3) by force of an ancient, pious custom. Everyone should, if at all possible, have his throat blessed on this day.

OUR LADY OF LOURDES

February 11th marks the anniversary of Our Immaculate Lady's first appearance at Lourdes, in France, to an innocent, devout little peasant girl. Lourdes is now, and has been since 1858, one of the favored spots where Mary, Conceived Without Sin pours out Her mercy on suffering mankind. It attracts thousands upon thousands every year, who are miraculously cured through her intercession.

Marie Nasenbeny (Joliet)

Dear Juniors & Seniors, too!

Notice the heading of this letter? Time goes so fast that Juniors become Seniors over night—so to speak. And since we shouldn't even leave a dog out in this below zero weather, we won't leave the Seniors out in the cold.

The Mail Bag lists two newcomers: Anne Krek of Reliance, Wyoming and Florence Krotec of Etna, Pa. Welcome to both of you from all the Juniors and Seniors! You have commenced the New Year quite properly — just keep it up now. I agree with Anne — the honey was swell and the Medeni Picnic was a huge success. I hope we do become inseparable friends — Siamese twins!

A great vote of thanks goes to Betty Kostelec and Christine Lustik for the swell remembrance each one sent — a picture of her own charming self. If the U. S.

doesn't need all the copper and zinc metals, we'd like to borrow some to make printing plates of the pictures. Who knows, you might yet be surprised to see your picture in the A. M. — Anne and Christine!

What's cooking? I don't know any more than you do. I hope the staff brain trust managed to cook up some Contest for this month. The gray matter they call a brain sometimes works only on one cylinder. They could very well rent out the space for a morgue. They are bright fellows — in the morning after washing their faces.

Too many cooks spoil the broth is a very old saying. However, the Juniors' Corner seems to thrive alright. There is always more and different material published. It caters more to the Seniors but then, the Juniors must supply their own material.

A good way to reduce? Who wants to know? I'll whisper in your ear so that no one will kid you about being fat. The middle of February comes Lent — again. Keep away from candy, cake and the like and you will soon be O. K. figuratively.

So Long for How Long?

THE JUNIORS' FRIEND.

LINCOLN SPEAKS TO YOU

No men living are more worthy to be trusted than those who toil up from poverty; none less inclined to take or touch aught which they have not honestly earned.

* * *

It (the Bible) is the best gift which God has ever given to man. All the good from the Saviour of the world is communicated to us through this book. But for that book, we could not know right from wrong. All those truths desirable for men are contained in it.

(On the presentation of a Bible

to the President by the colored people of Baltimore, July 4, 1864).

* * *

The way for a young man to rise is to improve himself every way he can, never suspecting that anybody wishes to hinder him.

Letter to Judge Herndon, July, 1848.

* * *

Keep with friend and foe.

* * *

When a man is sincerely penitent for his misdeeds, and gives satisfactory evidence of the same, he can safely be pardoned, and there is no exception to the rule.

(Lincoln, as to his Amnesty Act).

* * *

"I have an inexpressible desire to live till I can be assured that the world is a little better for my having lived in it."

* * *

Before I resolve to do the one thing or the other, I must gain my confidence in my own ability to keep my resolves when they are made.

Letter to J. F. Speed, July, 1842.

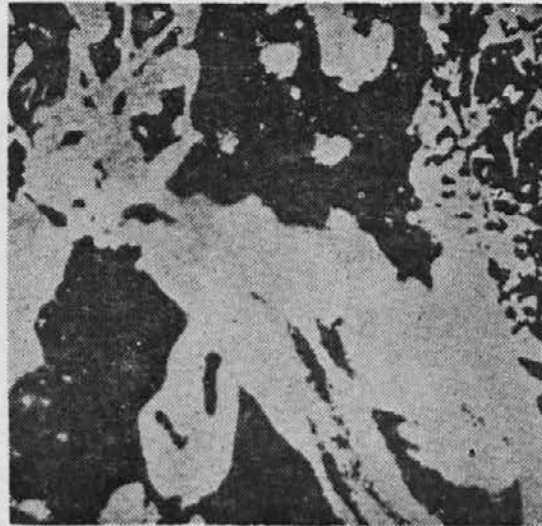

PLIGHT OF THE SLOVENES

(Markham, Ch. Sc. Monitor)

Of all the Yugoslavs, the Slovenes suffer the most, at least from one point of view — they lost every vestige of independence. Most members of this small nation have been deprived of every possibility of continuing their national existence. Already brutal efforts are being made to convert them into Hungarians, Germans, or Italians.

The Slovenes are among the most industrious, progressive, peaceable, and educated people in the whole of Central Europe. They are perhaps the most advanced of all the Slavs, not excepting even the Czechs.

The original picture of a snow laden bush. The camera caught what the eye failed to see.

Can you distinguish the image of Christ with hand raised and a look of tender compassion upon his face?

Their capital, Ljubljana, was a model city of 60,000 inhabitants, situated at the foot of spectacular mountains. Its chief park, indeed, merged into the Alps themselves. Its streets were clean, its public buildings well kept, its schools model educational institutions.

Ljubljana was a notable musical and literary center, was headquarters for a very extensive cooperative movement, established better relations between labor and capitalists than existed in most lands and was a source of public enlightenment of a high order. This small mountain people was almost free from illiteracy and most of its homes received wholesome periodicals. Slovene roads, winding amid towering Alpine ranges, were the best in Southeast Europe.

Slovenia's Glory

Slovenia was a very convincing proof of the usefulness and valid-

ity of the state of Yugoslavia. Never in their history had the Slovenes been free for any length of time. A full millennium they had been under the domination of Germans, during most of that time under the Hapsburgs. But in December 1918 they became free, as a partner with equal rights in the Kingdom of Yugoslavia.

It is true that during the ensuing 23 years the Slovenes complained often and bitterly of discrimination practiced against them by their stronger partners, the Serbs. Nevertheless, they advanced in every respect. All their cities grew. Their network of roads was improved. The University of Ljubljana entered a period of unprecedented advance, Slovene literature flourished, the economic standard was raised and Slovenes were given important posts in every part of the kingdom. A Slovene leader was one

of Yugoslavia's most distinguished premiers.

That golden age of Slovenia, a little more than two decades in duration, has now ended. In the area seized by the Nazis and Hungarians, ruthless measures of denationalization are already being imposed. Scores of thousands of Slovenes have been expelled from there, practically the whole intelligentsia has been suppressed or driven out, all schools in the native language are forbidden and very extensive efforts are being made to convince the Slovenes that they are in reality Germans or Hungarians. Multitudes of them are being robbed of their property as well as of their nationality.

Italy's Rule in Slovenia

In the part of Slovenia seized by Italy, which includes the chief city of Ljubljana, there is less coercion and less persecution. The University still functions, the old newspapers still appear, the established clergymen still hold services and the annual autumn fair was held. Since this slice of Slovenia is all that stands between Germany and the Adriatic Sea, Italy seeks to make its Slovenes somewhat contented vassals.

JUST A BOY

Got to understand the lad—

He's not eager to be bad;
If the right he always knew,
He would be as old as you.
Were he now exceeding wise,
He'd be just about your size;
When he does things that annoy,
Don't forget—he's just a boy.
Could he know and understand,
He would need no guiding hand;
But he's young and hasn't learned
How life's corners must be turned.

Doesn't know from day to day
There is more in life than play,
More to face than selfish joy,
Don't forget—he's just a boy.
Being just a boy he'll do
Much you will not want him to;

He'll be careless of his ways,
Have his disobedient days.
Wilful, wild and headstrong, too,
Things of value he'll destroy,
But reflect,—he's just a boy.

LITTLE LAUGHS

Pat was a good living Irishman and he was worried over his friend, Mike. For Mike refused to go to Church. Pat kept at Mike at every opportunity and finally to satisfy his friend, Mike agreed to go to church once.

Pat led Mike into the church and so little Mike remembered about the church that he strolled in chewing tobacco, all unknown to Pat.

They sat side by side in the pew and in a few minutes the service started with Pat's eyes focused on the altar.

Presently Mike looked around the floor and then nudged Pat. "Say, Pat, is there a spittoon in the House?"

Pat didn't look around or answer the query.

Two minutes later, Mike jabbed Pat in the ribs, and demanded, "Say, Pat, I ask you is there a spittoon handy?"

Pat turned around a trifle with eyes straight ahead and in a hoarse whisper, he barked, "What's the matter with you? Don't you know they don't keep spittoons in churches?"

In a few minutes the man with the collection box shoved it under Mike's chin. Pat was horrified when he saw Mike grasp the box but was somewhat relieved when he heard his pal say to the collector, "Thanks, boss, but you're too late. I just swallowed it!"

Father Tom Burke, the famous Dominican orator, was being entertained at a public banquet on one occasion in London, when a noble lord who sat at the opposite

end of the long table thought, in very bad taste, to be smart at the friar's expense in the form of a conundrum addressed to Father Burke before all assembled guests: "Father Burke, can you tell me the difference between a Dominican friar and an ass." Father Burke replied without a moment's hesitation: "Just the length of this table."

* * *

A young lady not familiar with the language of railroad men happened to be walking near a depot where a freight train was being made up. One of the brakemen shouted, "Jump on her when she comes by, run her down by the elevator and cut her in two and bring the head end up to the depot. Screaming "Murder," the young lady fled from the spot.

KINDNESS

Speak a shade more kindly
Than the year before,
Pray a little oftener,
Love a little more.
Cling a little closer
To the Saviour's love
And life below will daily grow
More like the life above.

—The Tertiary World.

WHAT ABOUT OUR MISSIONS?

"The Beacon of hope for all mankind." Some Catholics are asking if mission work is to go on. "I suppose missions have folded up until the end of the war," remarks one. We reply by noting that during December the Communists flooded the United States with tens of thousands of striking leaflets that would lead us to believe that communism is "the beacon of hope for all mankind." Communism has not "fold-

ed up" for the war. Throughout Asia and Africa, as well as in Europe and the Americas, it is as active as ever. Neither does the Church intend that Catholic missions shall weaken in the effort to give Christ's message to all men. Let Russian arms fight nazism but Russian atheism must not gain ground over the world.

Shameful to quit. Only those missionaries who are in zones of actual fighting, or who are made prisoners of war (up to the present very few), are unable to continue. Missioners themselves have a tradition which makes it a shameful thing to leave their posts when trouble comes. Letters, telegrams, received from priests and Sisters everywhere repeat this determination to stay. "We shall stick to the last man—or woman," write the American Ursulines in Thailand. "All of us are working at our posts. Reassure our families," comes a cable from the Maryknoll Sisters from the height of the war in the Philippines.

What can missioners do? Certain mission activities may be regarded as peace-time projects, but these are secondary. Works of charity, medical work, relief work not only continue during these hard times, but take on new and tremendous importance. When men ask what missioners can do in these days, quote to them as follows:

- 1—Feed the hungry; give drink to the thirsty.
- 2—Clothe the naked; shelter the homeless.
- 3—Visit the sick and imprisoned; bury the dead.
- 4—Counsel the doubtful; instruct the ignorant.
- 5—Admonish the sinner; comfort the sorrowful.
- 6—Forgive injuries; bear wrongs patiently.
- 7—Pray for the living and the dead."

"Keep 'em marching." Sending support to missioners has become a problem, it is true, but by means of special agencies, through the facilities of the Holy See, and in

new ways which will be created to meet the need, the Church will succeed in getting help to her apostles in the field. Americans must fight the war but they must also do everything to make a happier and better world after the war. For our vital air forces we are saying, "Keep 'em flying." For the Church's mission workers let it be, "Keep 'em marching toward a brighter tomorrow." Support for the missions now is support of the world ideals of the Church in a time of particularly grave crisis.

God still calls. What about war time vocations for missions? **Of course** we continue to seek them. Some vocations will be postponed by military service, but despite this necessary interruption a great number of young men will answer God's call. In your family, in your school, in your parish, in your community, in your diocese, throughout the country this call to the Christian apostolate must be sounded.

LET'S REVIEW THE CATHOLIC'S FRIAR FRITZ

... Defensive and offensive Catholic Action is vested in the potential power of its printing presses. Since February is "Catholic Press Month," let's see for ourselves if the Catholic pen is mightier than the enemy's proverbial sword.

... John Gutenberg simultaneously gave birth to the first printing press and the "Catholic Press." If you remember, this occurred in the 15th century. Ever since then the first printed book—the bible was, is and always will be the world's most consistent best seller.

Books of "Mein Kampf" and "Gone With the Wind" caliber are mere fleeting fads. Didn't

the last mentioned certainly "hit the breeze" awfully fast?

... In the interval of five centuries millions of bigger, better and more devastating presses were built. Because of its sometimes pernicious power some people wonder whether the printed word is a blessing or a curse. But we'll leave that to the dry, drivel loving debating societies, while we take stock of our constructive Catholic press.

... A score or so of Catholic publishers in the book line are annually producing thousands of books in every field of literature. And the job is a gigantic one. Competition with the huge secular publication monopolies is terrific.

... Hundreds of periodicals—magazines and newspapers—are propagating Catholic propaganda in America. They're doing splendid work on the battleground of journalism.

"The Catholic Digest," "The Sign," "America," and St. Anthony's "Messenger" are the outstanding national Catholic magazines.

... Skipping to the Slovene section, we find a fine representative number of Slovene newspapers and magazines. They are firm fortifications of our Catholic heritage. "Amerikanski Slovenec," the oldest Slovene newspaper in the United States—fifty-one years, "Ameriška Domovina," "K.S.K.J. Glasilo," "Novi Svet," and the "Zarja" and "Ave Maria" are the promoters of true "Slovenstvo."

Taking everything into consideration, our Catholic Slovene section is waging a well-balanced battle of words with the other faction.

"Pathetic," aptly expresses the Slovene juvenile department's maneuvers. S.N.P.J.'s "Mladinski List" is a journalistic achievement. And a destructive weapon for the other side. Why? Financing! Yes, but only in part. A bit of hustling would do us a world of good.

John Klucher and Bill Juvancic are rolling the ball in the right direction as their recent Ave Maria English contributions indicate. Wouldn't it be wonderful if more and more second generation, grade school, high school and college students of Slovene descent sent in essays, poems, stories, etc. to our "Juniors' Friend?" We've got a tradition to maintain. As we've seen we were first it's up to us to stay there. Besides, pardon the slanguage, we don't want to be "second raters" or "ham and egggers," do we?

. . . Lemont published an excellent English magazine "The St. Francis Magazine" from 1924 to 1931. It was the best Slovene English publication to date; due to the high-speed production of our clerics of that era, it skyrocketed to a 50,000 circulation. Financial reverses, caused by the depression, forced in journalistic parlance—a "foldup."

. . . Bishop Baraga was the Father of American-Chippewas Indian literature. He wrote books, dictionaries, etc., which are still in use. He also published books in German and Slovenian.

. . . Below we present the two outstanding Catholic books of today in the popular reading division.

CHEERFUL STORIES

by Friar James

Lincoln, once hearing a man talk abusively of another man, advised him to put all these into a letter. The letter was written and read to Lincoln, who commended it for its severity. The writer was pleased and asked him, "How would you advise me to send it?"

"Send it?" said Lincoln. "Oh I wouldn't send it. I sometimes write a letter like that, and it does me good, but I never send it."

A doctor once said, "I hate funerals, and would not attend my

own if it could be avoided, but it is well for every man to stop once in a while to think of what sort of a collection of mourners he is training for his final event."

* * *

A tough prisoner was once brought to the warden's office and the keeper explained, "He wants to stay up late tonite and listen to the radio. His crime is being re-enacted on the March of Time."

* * *

A beautiful singer was asked to give the secret of her slim figure.

"Confetti," she replied.

Asked to explain, she said, "Every morning for 20 years, after I had got up I threw a bag of confetti all over my bedroom carpet. Then I lean down and pick up each disk separately."

* * *

In a certain city, not the reckless driver but his car is sentenced to prison, since one judge had started to impound cars involved in avoidable accidents. The judges also take custody of license plates for certain periods of time and order the destruction of old, unsafe cars which are a menace to traffic and public safety.

* * *

A noted New England almanac maker, while extremely busy one day, was interrupted by his young assistant.

"Mr. Thomas, you've left out the prediction for July 13th," he complained. "What'll I put in?"

"Tarnations, young man, can't you see I'm busy? Put in what you please, but get out!"

When the almanac came out, these startling words appeared opposite July 13: "Rain, hail and snow." You can imagine the old fellow's language when he saw that. But on July 13th, according to records, it actually did rain, hail and snow! The next year this almanac outsold all others.

* * *

Although not at first apparent, the recent Soviet law calling upon all citizens to play peek-a-boo on their neighbors, is really a widening of democracy. Whereas pre-

viously only the GPU was permitted to spy on others, now the entire population has been granted this privilege.

SMILE AWHILE AND GIVE YOUR FACE A REST!

"That's a new one on me," said the monkey as he scratched his back.

* * *

Father: "Did your teacher notice that I helped you with your homework?"

Son: "I think he did. He said he did not think it possible for one person to make so many mistakes."

* * *

Two brothers were arguing. Said the elder to clinch what he had been saying: "I ought to know; don't I go to school stupid?"

"Yes," replied the other, "and you come home stupid."

* * *

Old Scottish Householder: "Maggie, ye have served us faithfully for 25 years, an' frae now on we will regard ye as a member of the family. As such ye will receive no salary."

* * *

"Pa, what is an optimist?"

"A man who figures that when his shoes wear out he will be back on his feet again."

* * *

G'Man: "Got away, has he? Did you guard all the exits?"

Village Cop: "Yep, but we think he must have slipped through one of the entrances."

* * *

A hunter was showing off his collection of trophies to a group of visitors. He was rapturously explaining how he acquired the various exhibits.

"See that elephant," he said. "I shot it in my pajamas."

"My, my," murmured his bored audience, "how did it get in there?"

GOLDEN RULES

(From a manuscript book kept by
Washington when a boy)

Let your discourse with men of business be short and comprehensive.

In visiting the sick, do not presently play the physician if you be not knowing therein.

In writing, or speaking, give to every person his due title, according to his degree and the custom of the place.

Strive not with your superiors in argument, but always submit your judgment to others with modesty.

Undertake not to teach your equal in the art he himself professes: it savors of arrogance.

When a man does all he can, though it succeeds not well, blame not him that did it.

Being to advise, or reprehend any one, consider whether it ought to be in public or in private, presently or at some other time, and in what terms to do it; and in reproving show no signs of choler, but do it with sweetness and mildness.

Take all admonitions thankfully, in what time or place soever given; but afterwards, not being culpable, take a time and place convenient to let him know it that gave them.

Mock not, nor jest at anything of importance; break no jests that are sharp-biting, and if you deliver anything witty and pleasant, abstain from laughing thereat yourself.

Wherein you reprove another be unblamable yourself; for example is more prevalent than precepts.

Use no reproachful language against any one, neither curse nor revile.

KAJ JE KJE NA STRANEH TE ŠTEVILKE?

Koledar za mesec februar	1
Pridiga Svetokriškega — P. Bernard	2
Še "Kaj je torej s plesom" — P. Bernard	5
Črtica, ali kaj? — Ivo Česnik	8
Križem kraljestva križa	9
Poročila Baragove Zveze	10
Tu najdeš odgovor — P. Martin Stepanich ..	14
Lamotski župnik — Haluška, P. Evstahij	16
Prva krona — Jan Plestenjak	20
Med nami rečeno	23
Slovenski misijonarji pišejo	25
P. O. Box 608, Lemont, Ill.	27
Z grička Asizij	32
Juniors' Friend	34

Vsak dan in na vsak način prihranite denar,
če kupujete pri

TRIKRYL'S DEPT. STORE

2110-14 W. Cermak Rd., -:- Chicago, Illinois

Dobra trgovina v prijazni okolici.

Shranite naše "STAMPS". Z njimi si prihranite denar pri

vsakem nakupu.

TO OUR YOUNG MEN!

We have our new seminary. It is our fondest and most cherished hope realized. It is, however, only our first goal. Now we must concentrate on

another; getting worthy youth to train for the priesthood and brotherhood. That is the purpose of this seminary. And today, as ever before, the biblical

truth holds good: "The harvest is great, but the laborers are few."

Undoubtedly among you who read this there are many who are called by God to a higher state of life. You desire to devote your time and energy for the spiritual good of others. Possibly, if you have the necessary talent and fulfill other requirements, you desire to work for the kingdom of God on earth by winning souls to God and by doing parish and missionary work. Then you are called to the priesthood.

If, however, you lack that talent and would nevertheless embrace religious life to insure your own salvation and devote your life to work in a monastery or parish rectory, then you are called to the brotherhood.

As a priest you would directly labor for the salvation of souls; as a Brother you would help the priest accomplish this purpose and hence indirectly also labor for the salvation of souls.

As a Brother you would work within or without the monastery, on the farm, office, become a cook at the monastery, in the garden, in the Ave Maria printing or in parish rectories, etc. With this work there is always sufficient recreation and respite. Once you have entered the Order, you no longer have any personal worries. You are well taken care of in every respect.

What are the requirements for the aspirant to the priesthood and brotherhood?

The student for the priesthood must be of good Catholic parents and of a good reputation; he must be healthy and sound in mind and body; in age he may range from 15 to 20 years.

The candidate for the brotherhood must also be of good Catholic parents and of a good reputation and sound in body and mind; he must be unmarried or a widower. Further, he must promise, as soon as he enters the Order, that if he eventually leaves the Order he shall not demand wages for work performed. This is done to safeguard the Order. Age is not a serious consideration among the requirements of the brotherhood.

If you sincerely feel that you are called either to the priesthood or brotherhood, please contact us immediately and we will make the necessary arrangements. If among your acquaintances there is one who manifests a similar disposition please inform him about this.

Address all communications to:
Very Rev. Commissary-Provincial,
St. Mary's Seminary,
Lemont, Illinois.

Sveti Jožef, ki si bil vsem kristjanom vedno dober pomočnik, zlasti v najpotrebnejših rečeh, k Tebi se obračamo v zaupanju.

To zaupanje nam ni bilo osramočeno v lanskem in letošnjem letu, ko si toliko dobrih src odprl za našo stvar in nam naklonil toliko dobrotnikov, da smo lahko v nekaj mesecih postavili novo hišo.

Vemo, da boš tudi tej prošnji ustregel in pomagal. Hišo so nam zidarji postavili, toda kaj bomo s hišo, če je ne moremo spremeniti v dober in topel domek.

Hišo zidarji postavljajo, dom si pa moramo sami urediti, smo brali v lepi knjigi o Tebi med letošnjimi duhovnimi vajami. Dom, ki bo predvsem prevzet z blagodišečim kadilom krščanskega življenja. Ti si tudi postavil Nazarško hišico, še lepše pa si uredil domek Mariji in Jezusu z svojim lepim vzglednim življenjem.

Tudi mi obljublamo, da se bomo v hiši, ki si nam jo Ti postavil, ravnali po Tvojem zgledu in iz te hišice napravili božji grad, kjer bo Vsemogočni prebival.

Ali misliš, da ne bo v duhu sv. Frančiška, če Te sedaj prosimo, da nam še več dobrih src odpreš, ki bodo prispevali v poseben sklad, da lahko vse altarje plačamo, da lahko dolg za tabernakelj poravnamo in vse, kar smo si omislili novega pravzaprav kar "na puš". V zaupanju da bo sveti Jožef tudi sedaj priskočil na pomoč. Ali smo predrzno zaupali?

ROMANJA PRI MARIJI POMAGAJ

V LEMONTU

v letu 1942

12. julija—Baragov Dan. Molitve za poveličanje Baraga.
Obenem spominski dan blagoslovitve lemontske cerkvice.
19. julija—Dan Ženske Zveze.
9. avgusta—Romanje župnije sv. Štefana iz Chicago, Ill.
16. avgusta—Romanje župnije sv. Jurija iz South Chicago, Ill.
13. septembra—Medeni piknik.

Ob vseh slovesnih dneh je program romanja:

Maša pri groti z govorom ob 11. uri, v slovenskem in angleškem jeziku. — Po maši kosilo za oddaljene romarje, ki kosilo naroče teden preje. — Popoldan prosta zabava na romarskem gričku.